

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	36806 Філологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36806
Назва ОП	Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мойсюк Валентина Анатоліївна, Москальчук Ганна Олексіївна, Книш Олена Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.04.2023 р. – 22.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/04/samoocinka_035_phd.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/04/programma-vizuty-eg_035_filologia_phd.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма “Філологія”, започаткована у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника 2016 р. Маючи підґрунтям багаторічний досвід підготовки в аспірантурі ЗВО фахівців вищої кваліфікації з філології, вагомі наукові здобутки та методичні напрацювання, розробники поклали за мету фундаментальну підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, здатних організовувати оригінальні самостійні наукові дослідження. На основі здійсненої акредитаційної експертизи ОНП можемо стверджувати про її відповідність визначеним критеріям, зокрема: - зв'язок цілей освітньої програми зі Стратегією розвитку ПНУ ім. В. Стефаника на період 2020-2027 рр., врахування під час її розроблення інтересів різних груп стейкхолдерів та тенденцій розвитку спеціальності, що є запорукою її актуальності в контексті розвитку гуманітарних досліджень в Україні; - відповідність структури та змісту ОНП вимогам законодавства та предметній області спеціальності 035 Філологія, наявність логічної системи освітніх компонентів, які дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; - значну увагу розробників ОНП до розвитку дослідницьких компетентностей здобувачів, вироблення їхньої готовності до організаційного супроводу наукових проєктів, що є передумовою для їхньої успішної автономної діяльності як науковців; - відповідність загальноєвропейським принципам правил визнання неформальної освіти, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності та за результатами неформальної освіти, що створює передумови для більш активного залучення здобувачів до програм міжнародної мобільності, а відтак повноцінного входження до світової академічної спільноти; - дотримання принципів академічної свободи і студентоцентрованості, поєднання навчання і досліджень в освітньому процесі, що забезпечує систематичне оновлення складових ОНП відповідно до сучасних тенденцій філологічної науки; - значну увагу до підтримки культури академічної доброчесності, що сприяє формуванню репутаційного капіталу ЗВО загалом та його академічного колективу зокрема; - потужний кадровий склад, активну наукову діяльність та системний підхід до професійного розвитку науково-педагогічних працівників; - належний рівень матеріально-технічного забезпечення та організовану систему різноаспектної підтримки здобувачів; - функціонування наукових шкіл на базі факультетів філології та іноземних мов, що забезпечує тяглість традицій наукових досліджень та можливість для участі в державних та міжнародних наукових програмах та проєктах; - вагому роль ОНП для розвитку регіональних студій, зокрема дослідження лінгвістичних, фольклорних особливостей Прикарпаття та Карпат, вивчення літературного надбання регіону. Водночас, висловлені рекомендації сприятимуть майбутньому удосконаленню ОНП, забезпеченню її сталого розвитку і, як наслідок, збільшенню рівня зацікавленості нею в українському та світовому науковому просторі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Систематичне залучення до обговорення ОНП роботодавців, закордонних партнерів, представників академічної спільноти, здобувачів вищої освіти та випускників, зокрема шляхом створення Ради стейкхолдерів ОНП “Філологія” сприяє забезпеченню її високого фахового рівня відповідно до сучасних тенденцій галузі та ринку праці. 2. Структура та зміст ОНП засвідчує увагу розробників до набуття здобувачами вищої освіти навичок вироблення методології наукового дослідження, проєктного менеджменту та академічного письма, що сприяє формуванню готовності молодих науковців до автономної дослідницької діяльності та входження до міжнародної академічної спільноти. 3. Незастосування вимог щодо кількісного наповнення груп для вивчення вибіркових дисциплін, запропонованих ОНП, створює умови для максимально індивідуалізованого вибору ОК здобувачами, що уможлиблює кореляцію вибіркових ОК з науковими інтересами аспірантів. 4. Дієвою є система забезпечення академічної доброчесності (як на етапі просвітницьких заходів, так і на етапі перевірки робіт на академічний плагіат із використанням програмних застосунків). 5. Спостерігається активне залучення представників ЗВО-партнерів та наукових установ до організації та реалізації освітнього процесу. 6. ЗВО стимулює викладацьку майстерність матеріальним (преміювання) та нематеріальним (зменшення навантаження, подяки, звання) заохоченням, виявляючи шляхом пофакультетського рейтингування рівень професійної майстерності та здобутки НПП. 7. Завдяки діяльності Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» НПП мають можливість професійного розвитку через власні програми ЗВО. Результати діяльності центру також активно впроваджуються в освітній процес завдяки обов'язковому ОК-4 “Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика”. 8. Для провадження освітньої діяльності за ОНП «Філологія» використовується достатня матеріально-технічна база (наукова бібліотека та спеціальні читальні зали при кафедрах; спортивні зали, гуртожиток), що сприяє досягненню цілей освітньо-наукової програми і програмних результатів навчання. Навчальний корпус та гуртожиток доступні для здобувачів з особливими освітніми потребами, обладнані засобами протипожежної безпеки, укриттями. Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи надає психологічну допомогу здобувачам освіти та працівникам. 9. Наукові керівники активно задіяні в дослідницьких проєктах, результати яких опубліковані у фахових та міжнародних виданнях, активно впроваджуються в освітній процес. 10. Значне регіональне представлення апробації результатів наукових досліджень здобувачів вищої освіти та наукових керівників (“В. Стефаник, І. Франко, А. Шептицький у контексті культурно-історичних процесів к.ХІХ-п.ХХ ст.”, Міжнародний науковий конгрес «Василь Стефаник і світова культура»).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Вважаємо дискусійним підхід ЗВО до організації вивчення ОК-1 “Іноземна мова” як загальноуніверситетської дисципліни. Рекомендуємо відділу аспірантури та докторантури в межах підготовки до 2023/2024 н.р.: - забезпечити формування груп для вивчення ОК-1 відповідно до потреб та наукових інтересів здобувачів вищої освіти; - здійснити перегляд ОК-1 з метою повноцінного забезпечення ПРН-10 та розвитку мовних компетентностей відповідно до обраної наукової сфери. 2. З метою забезпечення повноцінного набуття компетентностей, необхідних для майбутньої науково-педагогічної діяльності здобувачів, удосконалення потребує ОК-11 “Педагогічна практика”. Рекомендуємо розробникам ОНП в межах підготовки до 2023/2024 н.р. здійснити удосконалення Програми педагогічної практики, зокрема: - передбачити чіткий розподіл часу для виконання різних видів робіт, конкретизувати критерії оцінювання та розподіл балів; - затвердити єдину форму звітності за результатами проходження педагогічної практики. - збільшити термін проходження практичної підготовки з метою реалістичного виконання завдань Програми педагогічної практики та досягнення визначених ПРН. 3. Аналіз програм вступних випробувань показав, що потенційним здобувачам для підготовки пропонується застаріла література. У них відсутні чітко прописані критерії оцінювання, форма проведення іспиту та структура білету. Рекомендуємо розробникам ОНП до початку вступної кампанії 2023-2024 н.р.: - переглянути наповненість Програми вступного іспиту зі спеціальності, яку варто було б зорієнтувати на теоретичну філологічну підготовку з мовознавства та літературознавства; - чітко вказати в програмах зі вступних випробувань критерії оцінювання, структуру білета, форму проведення іспиту; - оновити літературу для підготовки до вступу на ОНП. 4. Простежуємо певну неузгодженість внутрішньої нормативної бази в контексті функціонування таких органів забезпечення якості освітніх програм, як робоча група, рада стейкхолдерів, Рада з якості, інститут аудиторів якості освіти. Рекомендуємо Раді з якості ПНУ ім. В. Стефаніка впродовж 2023/2024 н.р.: - здійснити гармонізацію внутрішніх нормативних документів з метою узгодження діяльності згаданих органів та їхньої зони відповідальності; - унормувати на загальноуніверситетському рівні діяльність рад стейкхолдерів. 5. ЗВО демонструє системний підхід до організації опитувань різних груп стейкхолдерів. Водночас питальники запропонованих анкет потребують удосконалення, зокрема з огляду на надмірну кількість запитань та недостатню чіткість формулювань окремих запитань. Рекомендуємо Раді з якості ПНУ ім. В. Стефаніка впродовж 2023/2024 н.р. організувати удосконалення системи опитувальників у контексті оптимізації кількості запитань, опрацювання й систематизації результатів опитувань, а також прийняття управлінських рішень на основі отриманих результатів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП “Філологія” націлена на підготовку фахівців вищого рівня кваліфікації, здатних розв’язувати комплексні проблеми за допомогою наукових розвідок у галузі 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія (мовознавство, літературознавство) та формування в здобувача здатності провадити оригінальні самостійні наукові дослідження, а також здійснювати науково-педагогічну діяльність (див. ОНП-2022). Особливість ОНП - широка зорієнтованість на дослідженні фундаментальних і прикладних проблем філології, зокрема, історії та теорії літератури, компаративістики, порівняльного мовознавства, української, англійської, німецької та французької мов. Цілі ОНП корелюють з місією ПНУ ім. В. Стефаніка як “сучасного конкурентоспроможного освітнього та науково-дослідницького центру міжнародного рівня, потенціал якого впливає на розвиток регіону та формування людського капіталу”, що визначено в Стратегії розвитку ПНУ ім. В. Стефаніка на 2020-2027 рр. (<https://cutt.ly/17So1lj>). Реалізація ОНП відповідає націленості ЗВО на прогресивний розвиток наукової діяльності (див. Стратегічний напрям 2) та міжнародної співпраці (див. Стратегічний напрям 3), зокрема, корелює зі стратегічними завданнями в контексті підвищення якості надання освітніх послуг (пп. 1.3), розвитку наукової діяльності здобувачів (пп. 2.4), формування позитивного іміджу науковців університету (пп. 2.5), запровадження міжнародних дослідницьких програм для здобувачів та НПП (пп. 3.2), міжнародних стажувань професорсько-викладацького складу (пп. 3.3). Окрім того, Стратегія 2020-2027 визначає одним із векторів діяльності університету в контексті розвитку науки і бізнесу підтримку українознавчих досліджень та їх введення в науковий англійськомовний обіг. Зауважимо, що дослідження з філології не входять до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки в університеті (Наказ №281 від 17 червня 2022 р. - <https://cutt.ly/M5g7owE>). Водночас, під час зустрічей з ЕГ представники адміністрації ПНУ ім. В. Стефаніка продемонстрували чітке розуміння значення і ролі ОНП “Філологія” для реалізації стратегії розвитку університету. Окрім того, визначені розробниками напрямки подальшого вдосконалення ОНП корелюють із стратегічними завданнями ЗВО, зокрема: - підвищення надання освітніх послуг (пп. 1.3) реалізоване шляхом систематичного оновлення ОНП з урахуванням моніторингу побажань різних груп стейкхолдерів, внутрішнього аудиту та рекомендацій за результатами акредитації інших ОП; - розвиток міжнародної співпраці (пп. 3.2) - реалізовано шляхом укладання угод із партнерами, участю в міжнародних проєктах, стажувань НПП ОНП в закордонних ЗВО (пп. 3.3); - підтримка українознавчих досліджень реалізована через організацію наукових

конференцій, стимулювання участі НПП, залучених до реалізації ОНП, в дослідницьких та громадських проєктах. Отже, можемо стверджувати про чіткість формулювання цілей ОНП, їхню загалом відповідність місії університету та цілям стратегічного розвитку.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОНП була розроблена у співпраці факультетів філології й іноземних мов та затверджена вченою радою ПНУ ім. В.Стефаніка 2016 р. Створення ОНП враховувало досвід підготовки в аспірантурі ЗВО фахівців за спеціальностями: 10.01.01 - українська література з 1992 р., 10.02.01 - українська мова з 1991 р., 10.01.05 - порівняльне літературознавство з 1992 р., 10.01.06 - теорія літератури з 2006 р., а також 10.02.04 - германські мови з 2016 р. Затвердженню першої редакції ОНП 2016 р. передували обговорення: - вивчення думки працевластців та академічної спільноти відбувалося в межах співпраці із ЗВО України та закордоння. Представників академічної спільноти запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОНП. ЕГ було надано для ознайомлення рецензії на чинну редакцію ОНП (див. ОНП-2022) завідувача кафедри комунікативної лінгвістики та перекладу ЧНУ ім. Ю.Федьковича (запропоновано зробити акценти на лінгвістиці, перекладознавстві, забезпечити ознайомлення з особливостями грантової діяльності), завідувача кафедри мовознавства ІФНМУ (запропоновано звернути увагу на сучасні тенденції в філології), заступника начальника управління ДСЯО в Івано-Франківській області (наголошено на потребі підготовки до грантової діяльності), а також відгук зав. відділу франкознавства Інституту Івана Франка НАН України. До зустрічей з ЕГ долучились усі згадані рецензенти, які підтвердили систематичну співпрацю як на етапі розроблення ОНП, так і під час подальшого її оновлення. Пропозиції передусім враховано в контексті розвитку здатності здійснювати супровід дослідницько-інноваційних проєктів (напр., ПРН 6, ПРН 9), а також через запропоновані вибіркові дисципліни. - інтереси здобувачів та випускників вивчали під час зустрічей на рівні робочої групи ОНП - підтверджено на основі оприлюднених на сайті кафедри української літератури результатів обговорень (<https://kul.pnu.edu.ua/akredytatsiia/>) та під час спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти та випускниками. Інтереси здобувачів ураховано в контексті уваги до грантової діяльності (напр., ПРН-6, вибіркові дисципліни); З 2020 р. реалізацію ОНП супроводжує діяльність Ради стейкхолдерів (<https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2023/03/sklad-rady-stejkholderiv.pdf>), яка діє на основі Положення про раду стейкхолдерів факультету філології (<https://drive.google.com/file/d/1P73-l2bdoYFctdbWcxCFUHyec8SffxKO/view>). До складу Ради стейкхолдерів як дорадчого органу розробників ОНП, увійшли представники академічної спільноти, роботодавців, випускників та здобувачів різних років навчання. Отже, продемонстрована під час візиту ЕГ співпраця розробників ОНП з представниками здобувачів освіти, випускниками, роботодавцями та академічною спільнотою, а також аналіз змісту ОНП, дозволяє стверджувати про загалом врахування інтересів різних груп стейкхолдерів на етапі проєктування ОНП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Вивчення потреб ринку праці під час визначення цілей та ПРН ОНП здійснювалося розробниками передусім на основі аналізу моніторингу запитів роботодавців щодо підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. Зокрема, враховано через формування здатності викладати філологічні дисципліни в ЗВО (ПРН11), забезпечене ОК4 та педагогічною практикою (ОК11). З урахуванням з'ясованих потреб було визначено фокус ОНП на "світових тенденціях освітньо-наукового та академічного простору, актуальних наукових проблемах, дослідницько-інноваційній діяльності філологічної спеціальності" (ОНП-2022). Реалізація ОНП передбачає акцент на розв'язання фундаментальних та прикладних проблем філології, зокрема, перекладознавства, компаративістики, порівняльного мовознавства, лінгвістичної семантики, поезики та психології літературно-художньої творчості. Змістове наповнення ОНП та окремих ОК, а також запропоновані вибіркові ОК (<https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>) свідчать про глибоке розуміння сучасних проблем філології. Розробники ОНП є активними науковцями, входять до складу редакційних колегій фахових видань, долучені до реалізації низки міжнародних наукових проєктів, а також мають значний досвід керівництва написанням кандидатських дисертацій зі згаданих вище спеціальностей. Вивчення українського досвіду реалізації аналогічних ОНП відбувається на основі налагоджених академічних зв'язків із ЗВО, представники яких входять до Ради стейкхолдерів (<https://cutt.ly/e5jPzHW>), зокрема ЧНУ ім. Ю.Федьковича, Інституту І.Франка НАН України, ЛНУ ім. І.Франка, КНУ ім. Т.Шевченка, ІФНМУ, ДДПУ ім. І.Франка тощо. Вивчення закордонного досвіду відбувається шляхом взаємодії під час міжнародних конференцій, стажувань, входження професора Ун-ту імені Марії Кюрі-Скłodовської (Люблін, Польща) до Ради стейкхолдерів, стажування в рамках укладених договорів про співпрацю (актуальні договори з Ун-том імені Масарика, Ун-том ім. Палацького в Оломуці (Чехія), Інститутом славістики ПАН, Ягелонським ун-том, Ун-том ім. А.Міцкевича (Польща), Пряшівським ун-том (Словаччина). Структуру та зміст освітніх програм було взято до уваги та адаптовано відповідно до фокусу ОНП, передусім через комплексне охоплення сучасних тенденцій філологічної науки (ПРН-2, ПРН-3), розроблення методології дослідження (ПРН-4). Регіональний контекст враховано переважно під час формування тематики наукових досліджень (напр., дослідження доробку, підготовка повного зібрання творів В.Стефаніка), а також співпраці з регіональними освітніми та культурними установами (підтверджено на зустрічі з ЕГ ст. наук. співробітницею Снятинського літературно-меморіального музею Марка Черемшини). Отже, можемо стверджувати про врахування під час проєктування ОНП тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального контексту, а також досвіду реалізації подібних освітніх програм в українських та закордонних ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітньо-наукова програма “Філологія” була розроблена та затверджена 2016 р. (введена в дію наказом ректора № 43/06-06з від 31.08.2016 р.) за відсутності затвердженого стандарту вищої освіти. Визначені в ОНП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 8 кваліфікаційного рівня, третього циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти та цілком узгоджені з цілями ОНП. Зокрема, ОНП (в редакції 2022 р.) дозволяє набути концептуальні та методологічні знання в галузі ОЗ Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія (ПРН 1, ПРН 2); розвинути спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв’язання значущих проблем сучасної філології (ПРН 3, ПРН 4), започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ПРН 5, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8); здійснювати вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях (ПРН 10); демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну та професійну доброчесність, постійну відданість розвитку нових ідей (ПРН11).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою вважаємо утворення на факультеті філології Ради стейкхолдерів як дорадчого органу робочої групи ОНП задля налагодження ефективної взаємодії з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами на етапі проектування та вдосконалення освітніх програм. Залучення до обговорення ОНП роботодавців, закордонних партнерів, представників академічної спільноти, здобувачів вищої освіти та випускників сприяє виробленню стратегії розвитку освітньої програми та забезпеченню її високого фахового рівня відповідно до сучасних тенденцій галузі та ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін та недоліків у контексті реалізації Критерію 1 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Здійснений аналіз дозволяє стверджувати про відповідність ОНП вимогам Критерію 1, зокрема в контексті формулювання цілей освітньої програми та їхнього зв'язку зі Стратегією розвитку ПНУ ім. В. Стефаника (підкритерій 1.1), врахування під час її розроблення інтересів різних груп стейкхолдерів (підкритерій 1.2) та тенденцій розвитку спеціальності (підкритерій 1.3). Визначені в ОНП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 8 кваліфікаційного рівня, третього циклу вищої освіти (підкритерій 1.4). Рівень відповідності Критерію 1 визначаємо як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На основі аналізу ОНП “Філологія” (в редакції 2022 р.) та навчальних планів до ОНП з'ясовано - обсяг її освітньої складової становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації третього (освітньо-наукового) рівня

вищої освіти ЗУ “Про вищу освіту” (р. II, ст. 5, пп. 6). Обсяг обов’язкових освітніх компонентів ОНП (в редакції 2022 р.) становить 42 кредити - 70% загального обсягу ОНП. На вибіркові дисципліни відведено 18 кредитів ЄКТС, що становить 30% від загальної кількості кредитів ОНП. Нормативна частина ОНП включає чотири складові відповідно до Національної рамки кваліфікацій, визначені Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.), зокрема: - здобуття глибинних знань із спеціальності забезпечено мовознавчими (ОК-6 “Нові ідеї та методи в сучасному мовознавстві”, ОК-7 “Лінгвістична семантика: проблеми та перспективи”) та літературознавчою дисципліною (ОК-8 “Сучасна літературознавча епістемологія”) обсягом 9 кредитів ЄКТС (19% обов’язкових ОК); - оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду забезпечено ОК-3 “Філософія і методологія науки” обсягом 3 кредити ЄКТС (6% обов’язкових ОК); - набуття універсальних навичок дослідника забезпечено ОК-2 “Організація наукової діяльності”, ОК-10 “Методологія філологічних досліджень” та ОК-5 “Управління науково-дослідницькими проектами” загальним обсягом 12 кредитів ЄКТС (25% обов’язкових ОК); - здобуття мовних компетентностей забезпечено ОК-1 “Іноземна мова” та ОК-9 “Академічне письмо філологічних студій” в обсязі 12 кредитів ЄКТС (25% обов’язкових ОК). Окрім того, ОНП передбачає підготовку здобувача до науково-педагогічної діяльності в ЗВО, зокрема, шляхом опанування ОК-4 “Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика” та практичної підготовки (ОК-11 “Педагогічна практика”) загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС (12% обов’язкових ОК). Отже, можемо стверджувати про дотримання в ОНП визначеного у чинному законодавстві обсягу в кредитах ЄКТС та врахування вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), зокрема його редакції, затвердженої Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП загалом має чітку структуру, ОК становлять логічну взаємопов’язану систему, яка сукупно формує компетентності, потрібні для розв’язання комплексних проблем у галузі філології в процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Аналіз навчальних планів ОНП засвідчив, що освітня складова ОНП фактично реалізується протягом 4 семестрів (1-го та 2-го років навчання). Відповідно до структурно-логічної схеми та навчального плану ОНП розділена на цикли освітніх компонентів загальної підготовки (вивчаються у 1 семестрі), професійно-наукової підготовки (вивчаються у 1 та 2 семестрах) та практику (у 4 семестрі). ОК-1 “Іноземна мова” вивчається протягом 3 семестрів. Вибіркові ОК запропоновані у 3 та 4 семестрах. ОК загальної підготовки спрямовані, зокрема, на формування системного наукового світогляду (ПРН-1, ПРН-12) - ОК-3, організації наукової діяльності (ПРН-3, ПРН-4) - ОК-2. Важливо, що згадані ОК мають прикладне значення для написання дисертаційного дослідження здобувача. Зокрема, ІНДЗ з ОК-3 передбачає розроблення методологічного обґрунтування теми, опис основних принципів та методів дослідження (див. силабус). Удосконалення конструктивних, організаторських, комунікативно-дослідницьких умінь здобувачів вищої освіти як майбутніх науково-педагогічних працівників (ПРН-8, ПРН-11, ПРН-12) забезпечено ОК-4, а також практичною підготовкою у формі педагогічної практики. Дисципліни мовної підготовки входять як до циклу загальної (ОК-1), так і професійно-наукової підготовки (ОК-9). Попри простежену увагу ОНП до розвитку здатності використовувати академічну англійську мову в професійній діяльності та дослідженнях (ОК-9), зауважимо на дискусивності підходу ЗВО до організації вивчення ОК-1 “Іноземна мова” (англійська, німецька, французька) як загальноуніверситетської дисципліни. Відсутність у силабусах чіткої вказівки на рівень володіння іноземною мовою, на який спрямований ОК, слабка професійна спрямованість змісту курсу (див. силабуси <https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>), а також об’єднання на заняттях зі здобувачами інших нефілологічних спеціальностей (див. групи <https://vad.pnu.edu.ua/i-kurs/>) не повною мірою відповідає потребам здобувачів. Формування здатності планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ПРН-4, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-7) забезпечено ОК циклу професійно-наукової підготовки (ОК-5, ОК-10). Зауважимо, що ОК-5 значною мірою збагачує освітній досвід здобувачів, націлюючись на формування здатності самостійного планування науково-дослідницьких проектів. Цикл професійно-наукової підготовки також передбачає набуття концептуальних та методологічних знань зі спеціальності 035 Філологія, розвиток спеціалізованих умінь, навичок і методів, необхідних для розв’язання значущих проблем мовознавства та літературознавства (ПРН-2, ПРН-3) - ОК-6, ОК-7, ОК-8. Отже, структура та зміст ОНП загалом дозволяють досягнути заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП зорієнтований на предметну область спеціальності 035 Філологія. Простежуємо відповідність змісту ОНП об’єктам вивчення предметної області, зокрема мові та літературі в теоретичному та практичному, соціо- й етнокультурному, когнітивно-семіотичному, лексико-семантичному та прагматичному аспектах тощо. ОНП відповідає теоретичному змісту предметної області, адже передбачає осмислення та дослідження історично-функціональних та теоретично-концептуальних аспектів літературознавства та мовознавства. Простежуємо зорієнтованість освітніх компонентів циклу професійної підготовки на сучасних проблемах філологічної науки. Освітні компоненти ОНП забезпечують ознайомлення з сучасними тенденціями мовознавства, зокрема в ділянці дериватології, текстознавства, лексикографії, діалектології (ОК-6), лінгвістичної семантики (ОК-7), а також актуальним епістемологічним станом сучасного літературознавства (ОК-8). Окрім того, ОНП пропонує ознайомлення з методологією філологічного наукового дослідження (ОК-10), а також особливостями академічного

письма філологічних студій (ОК-9). Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОНП предметній області спеціальності 035 Філологія.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОНП передбачає вибір ОК обсягом 18 кр. ЄКТС (30% від загального обсягу ОНП), що відповідає ЗУ "Про вищу освіту" (п.15 ч.1 ст.62). Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентоване "Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент" (<https://cutt.ly/c5bY78V>). Відповідно до пп. 1.4 "Положення" вибір ОК здійснюється в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС. Пп. 2.3 передбачено формування трирівневого каталогу вибіркових ОК: загальноосвітнього спрямування, відповідної спеціальності або галузі, відповідної освітньої програми. Здобувачі мають право вибирати ОК, запропоновані для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом факультету, завідувачем кафедри та гарантом. Пп. 2.7 визначає процедуру розгляду та включення вибіркових ОК до каталогів різних рівнів. Відповідно до пп. 3.5 ознайомлення здобувачів третього освітнього рівня відбувається на етапі подання документів для вступу на навчання, а вибір здійснюється після зарахування на навчання при формуванні інд. плану підготовки. Під час спілкування з НПП та завідувачем відділу аспірантури та докторантури було з'ясовано, що здобувач має право змінити обрані ОК й згодом - за погодженням з науковим керівником та гарантом. Зауважимо, що на практиці здобувачі послуговуються запропонованим ОНП каталогом вибіркових ОК (<https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>), що було підтверджено під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та НПП. Обсяг вибіркового ОК складає 3 кредити ЄКТС, відтак навчальний план передбачає опанування 6 вибіркових ОК. Зауважимо, що "Положення" передбачає врахування особливостей ОНП третього рівня вищої освіти. Зокрема, пп. 3.9 визначено, що під час формування груп для вивчення вибіркових ОК для здобувачів третього рівня вищої освіти не застосовується вимога щодо кількісного наповнення груп. Під час зустрічей ЕГ було підтверджено, що з метою максимального врахування наукових інтересів здобувача вивчення ОК може бути організовано й для 1 студента. Робоча група ОНП із залученням представників Ради стейкхолдерів здійснює систематичну роботу з оновлення запропонованого переліку вибіркових ОК (<https://cutt.ly/y5bYvM7/>) Простежуємо варіювання запропонованих переліків вибіркових ОК в редакціях ОНП 2016 р. (<https://cutt.ly/05bYEKw>), 2020 р. (<https://cutt.ly/D5bYInJ>) та в розмішеному у вільному доступі переліку вибіркових ОК до актуальної редакції ОНП. Під час спілкування з ЕГ здобувачі вищої освіти продемонстрували чітке розуміння запропонованих процедур реалізації права на вибір, на власних прикладах ілюстрували можливість обирати дисципліни, які корелюють з тематикою їхніх досліджень (див. дод. док. Індивідуальні плани)*. Отже, нормативна база ПНУ ім. В. Стефаніка, а також структура та особливості реалізації ОНП передбачають повноцінну можливість для формування здобувачами ІОТ. *тут і далі посилання на дод. документи, надіслані ЗВО 18.04.2023 р. у відповідь на запит ЕГ

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП (в ред. 2022 р.) передбачає 3 кр. ЄКТС для практичної підготовки. Здобувачі проходять педагогічну практику протягом 2 тижнів у 4 семестрі. Метою проходження пед. практики є формування системи компетентностей майбутніх НПП ЗВО (ЗК-1, ЗК-7, ЗК-8), здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 035 Філологія (ФК7, ФК10). Програма практики (див. силабус) умовно розділена на 3 етапи: ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри; підготовка та проведення занять відповідно до індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики; звітування. Порядок і форми проходження практики регламентує "Положення про введення в дію програми пед. практики здобувачів наукового ступеня доктора філософії" (<https://cutt.ly/N5bXd5A>). Як правило, організатором та базою проходження практики є випускова кафедра, за якою закріплений аспірант (пп. 3.3). Зміст практики включає такі види робіт: навчальну (не менше 10 лекційних та 10 практичних занять), методичну (ознайомлення з НМЗ кафедри), науково-педагогічну (участь в наукових заходах кафедри), організаційну (ознайомлення з системою дистанційного навчання, проведення виховного чи профорієнтаційного заходу). Для аспірантів, зарахованих з посад НПП ЗВО, які мають пед. стаж або поєднують навчання з науково-педагогічною діяльністю, практика рішенням випускової кафедри може бути зарахована згідно з карткою навантаження аспіранта (пп. 3.4). Факти чіткості процедури такого перезарахування підтвердили здобувачі під час зустрічі з ЕГ. Ознайомлення з Програмою пед. практики, а також із звітністю здобувачів, засвідчило її спроможність забезпечити набуття згаданих компетентностей, з окремими заувагами: 1) програма практики не містить чіткого розподілу годин на виконання різних видів робіт і, відповідно, чітких критеріїв оцінювання виконання цих видів робіт; 2) звітна документація здобувачів (див. дод. док. Звіт практики) містить неточності: подекуди відсутні дані про виконання всіх передбачених "Положенням" видів робіт; оцінювання у звітах не відповідає визначеній Програмою пед. практики системі оцінювання, відсутня вказівка про захист звіту з практики тощо; 3) опис структури практики (див. силабус) містить технічні огріхи, зокрема вказівку на ознайомлення з "роботою кафедри філософії, соціології та релігієзнавства", яка не є випусковою для ОНП. Отже, простежуємо потребу чіткого визначення у Програмі педагогічної практики її структури, часового розподілу для виконання різних видів робіт та оцінювання продемонстрованих здобувачем результатів. Розробники ОНП здійснюють моніторинг рівня задоволеності здобувачів організацією практики. Простежуємо надходження рекомендації щодо особливостей організації практичної підготовки (<https://cutt.ly/t5bXRx2>). Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти, випускниками ОНП ЕГ отримала позитивні відгуки про організацію практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОНП та освітніх компонентів дозволяє стверджувати про увагу розробників до набуття здобувачами вищої освіти soft skills, які відповідають заявленим цілям. Матриці відповідності, зокрема, загальних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам, дозволяють простежити їхній логічний зв'язок. Силабуси дисциплін містять вказівки на формування загальних компетентностей, покликаних розвинути здатність до абстрактного мислення, генерування нових ідей, критичного аналізу інформації, колективної діяльності та лідерства, саморозвитку тощо. Окрім того, розвиток soft skills відбувається у процесі планування, реалізації та апробації дисертаційних досліджень здобувачів вищої освіти - шляхом участі у семінарах, конференціях, круглих столах тощо. Здобувачі ОНП входять до Ради з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених, долучені до громадського життя університету. Під час спілкування зі здобувачами та випускниками ОНП, а також на основі аналізу відкритих даних було з'ясовано, що здобувачі активно залучені до реалізації культурно-просвітницьких проєктів, волонтерської діяльності тощо (<https://kul.pnu.edu.ua/podiaky/>). Отже, зміст ОНП та її освітніх компонентів, а також організація освітнього простору ПНУ ім. В. Стефаніка повноцінно забезпечують формування у здобувачів вищої освіти soft skills, необхідних для майбутньої наукової, викладацької діяльності, а також для безперервного саморозвитку.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОНП “Філологія” розроблена та введена в дію 2016 р., до затвердження Професійного стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти” (наказ Мінекономіки №610 від 23.03.2021 р.). Придатність до працевлаштування визначена відповідно до Національного класифікатора України ДК 003:2010 “Класифікатор професій”: 2310 Викладачі закладів вищої освіти; 2444 Професіонали в галузі філології, лінгвістики та перекладу; 2447.1 Наукові співробітники (проєкти та програми); 2111.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант; 1237.1 Головний фахівець науково-дослідного підрозділу. За результатами порівняльного аналізу Професійного стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти” (https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf) та ОНП “Філологія” простежуємо відповідність загальних компетентностей, на розвиток яких спрямована ОНП, переліку загальних компетентностей, визначених у Професійному стандарті. Окреслені ОНП фахові компетентності загалом відповідають визначеному в Професійному стандарті переліку трудових функцій (професійних компетентностей) викладача ЗВО, зокрема наступних: А. Розроблення та оновлення програм навчальних дисциплін, підготовка навчальних та методичних матеріалів (ФК-6, ФК-10); Б. Викладання, консультативна підтримка студентів (ФК-10); В. Оцінювання результатів навчання (ФК-10); Г. Виконання дослідницьких проєктів, оприлюднення їх результатів та забезпечення захисту авторських прав (ФК-4, ФК-5, ФК-6, ЗК-6, ЗК-7); Д. Участь у роботі кафедри, інших колегіальних органів (ЗК-7); Е. Керівництво науковою роботою студентів (ФК-10); Є. Розроблення та вдосконалення освітніх програм (ФК-6, ФК-10); Ж. Здійснення наукової фахової експертизи (ФК-7).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОНП, навчальних планів (редакція ОНП 2022 р.), а також оприлюдненого розкладу (<https://cutt.ly/l5nyNTd>) засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів загалом дозволяє досягти ПРН і відповідає нормам “Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ПНУ ім. В. Стефаніка” (<https://cutt.ly/t5nuYmA>). Навчальний рік складається з двох семестрів. На проведення навчальних занять та практичної підготовки передбачено 20 тижнів упродовж навчального року. Обсяг ОК (чи його частини, що вивчається протягом семестру) становить 3 кредити ЄКТС. Обсяг вибіркового ОК складає 3 кредити ЄКТС. Частка самостійної роботи становить 66% від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення дисципліни. Відповідно до Наказу №417 щодо організації навчання в аспірантурі на 2022-2023 н.р., затвердженого 30.08.2022 р. (<https://cutt.ly/s5nofsz>), заняття для здобувачів всіх форм навчання проводять онлайн у другу зміну. Наказом також визначено кількість здобувачів у групах для вивчення дисциплін професійно-наукової підготовки (5 здобувачів) для розрахунку повного навчального навантаження НПП. У результаті аналізу розкладу занять, спілкування з НПП, адміністративним персоналом та здобувачами вищої освіти, які навчаються на ОНП, було з'ясовано, що опанування дисциплін загальної підготовки відбувається у зведених групах зі здобувачами третього рівня вищої освіти інших ОНП, які реалізуються в ПНУ ім. В. Стефаніка. Розклад занять також фіксує повноцінне планування занять з вибіркового ОК, незалежно від кількості здобувачів, що опановують дисципліну. Отже, обсяг ОНП та окремих ОК є реалістичним і загалом дозволяє досягти ПРН. ПНУ ім. В. Стефаніка демонструє гнучкість застосування загальноуніверситетських процедур формування малокомплектних груп відповідно до потреб здобувачів вищої освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою ОНП не передбачає.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Нормативна база ПНУ ім. В.Стефаніка, а також структура та особливості реалізації ОНП передбачають повноцінну можливість для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. Незастосування вимог щодо кількісного наповнення груп для вивчення вибіркових дисциплін здобувачами третього рівня вищої освіти, а також систематичне оновлення переліку вибіркових дисциплін, запропонованих ОНП, створює умови для максимально індивідуалізованого вибору ОК здобувачами, що уможливорює кореляцію вибіркових ОК з науковими інтересами аспірантів. 2. Структура та зміст ОНП засвідчує увагу розробників до набуття здобувачами вищої освіти навичок проєктного менеджменту та академічного письма, що сприяє формуванню готовності молодих науковців до входження до міжнародної академічної спільноти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Вважаємо дискусійним підхід ЗВО до організації вивчення ОК-1 “Іноземна мова” (англійська, німецька, французька) як загальноуніверситетської дисципліни. Відсутність у силабусах чіткої вказівки на рівень володіння іноземною мовою, на який спрямований ОК, слабка професійна спрямованість змісту курсу, а також об’єднання на заняттях зі здобувачами інших нефілологічних спеціальностей без урахування їхнього рівня володіння мовою не повною мірою відповідає потребам здобувачів. Рекомендуємо відділу аспірантури та докторантури в межах підготовки до 2023/2024 н.р.: - забезпечити формування груп для вивчення ОК-1 “Іноземна мова” відповідно до вхідного рівня володіння іноземною мовою, а також потреб та наукових інтересів здобувачів вищої освіти; - здійснити перегляд ОК-1 “Іноземна мова” з метою повноцінного забезпечення ПРН-10 та розвитку мовних компетентностей відповідно до обраної наукової сфери. 2. Попри засвідчену спроможність ОК-11 “Педагогічна практика” забезпечити здобуття компетентностей, необхідних для подальшої науково-педагогічної діяльності в ЗВО Програма педагогічної практики потребує удосконалення. Рекомендуємо розробникам ОНП в межах підготовки до 2023/2024 н.р. здійснити удосконалення Програми педагогічної практики, зокрема: - передбачити чіткий розподіл часу для виконання різних видів робіт (навчальної, методичної, науково-педагогічної, організаційної), визначити критерії оцінювання для цих видів робіт та розподіл балів, які отримують студенти; - з метою упорядкування звітної документації за результатами проходження практики затвердити єдину форму звітності для здобувачів вищої освіти ОНП за результатами проходження педагогічної практики та включити розроблену форму до програми практики; - усунути технічні огріхи, які містить Програма педагогічної практики. Також розробникам ОНП в межах чергового оновлення рекомендуємо збільшити термін проходження практичної підготовки з метою реалістичного виконання завдань Програми педагогічної практики та досягнення визначених ПРН.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи відповідність структури та змісту ОНП “Філологія” вимогам законодавства (підкритерій 2.1) та предметній області спеціальності 035 Філологія (підкритерій 2.3), наявність логічної системи освітніх компонентів, які дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання (підкритерій 2.2), створення можливостей для реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії (підкритерій 2.4), забезпечення організації практичної підготовки (підкритерій 2.5), значну увагу до розвитку soft skills у здобувачів вищої освіти (підкритерій 2.6), а також загалом відповідність професійному стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти” (підкритерій 2.7) можемо зробити висновок про відповідність ОНП вимогам Критерію 2. Виявлені точкові недоліки структури та змісту окремих ОК та організації практичної підготовки загалом не є перешкодою для досягнення визначених ОНП програмних результатів навчання. Тому вважаємо їх несуттєвими і такими, які загалом не впливають на якість ОНП. Рівень відповідності Критерію 2 визначаємо як В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП визначаються розробленими та викладеними на сайті ЗВО «Правилами прийому на ступінь доктора філософії (PhD) Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», затверджені 2022 р. (<http://surl.li/gdkwx>). На сайті Приймальної комісії ПНУ (<http://surl.li/gwaor>) надано інформацію для вступників 2022 р., зокрема подано перелік документів для вступу, вказано строки подачі заяв, проведення вступних випробувань, зарахування, наведено перелік конкурсних предметів, вартість навчання, визначено програмові вимоги до вступних випробувань, надано розклад вступних випробувань за етапами. Відтак зміст правил прийому на навчання на ОНП викладено чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до «Правил прийому...» (<http://surl.li/gdkwx>, с. 11), на навчання на здобуття ступеня PhD на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або ОКР спеціаліста. Прийом здійснюється на очну (денну, вечірню) та заочну форми навчання. Вступники складають 2 вступні іспити (спеціальність Філологія та Іноземна мова). Сума результатів визначає конкурсний бал вступника. Вступні іспити відбуваються у письмово-усній формі та оцінюються за 10-бальною шкалою. Допустима мінімальна сума балів з вступного випробування складає 5 балів. Вступники, які підтвердили свій рівень знань з іноземної мови міжнародним сертифікатом (англійська мова – TOEFL, IELTS, Cambridge English Language Assessment; німецька мова – DAF, французька мова – DALF), звільняються від вступного іспиту з іноземної мови, за умови отримання рівня не нижче B2, а вказані сертифікати прирівнюються до результату вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Під час візиту ЕГ переконалася, що вступники знають про таку можливість і змогли нею скористатися (зокрема, на основі сертифікату з французької мови DALF C1). Програми вступних випробувань для вступу на ОНП оприлюднені на сайті ЗВО (<http://surl.li/gdkya>). Аналіз Програми вступного випробування зі спеціальності (<http://surl.li/gdkyf>), виявив, що, окрім загальних знань з філології, одним із розділів Програми («Германські мови») передбачено питання, які зосереджені на знаннях з теорії англійської мови, що, на думку ЕГ, є дискусійним, оскільки на ОНП вступають здобувачі й інших філологічних спеціальностей. ЕГ виявила також наявність у Програмі застарілої рекомендованої літератури для підготовки до іспиту (починаючи з 1961 р.), про що також зауважували здобувачі і що було обговорено на кафедрі (<http://surl.li/gnglz>). Програми вступного іспиту з англійської (<http://surl.li/elvgv>), німецької (<http://surl.li/elvhe>) та французької (<http://surl.li/elvhf>) мови оприлюднені на сайті ЗВО. Якщо особи вступають на навчання за ОНП з іншої галузі знань або спеціальності, вони складають додатковий вступний іспит за спеціальністю 035 Філологія – «Словесне мистецтво» (<http://surl.li/gdkzb>), у програмі якого ЕГ виявила також наявність застарілої літератури для підготовки. Розробники програм зі вступних випробувань посилаються на «Положення про організацію вступних випробувань...» (<http://surl.li/elvhj>) щодо структури іспиту, його форми проведення, критеріїв оцінювання тощо. Однак у зазначеному документі подано узагальнену інформацію (с. 21-23, п. 6.9-6.14), що не відбиває особливості вступу власне на цю ОНП. В усіх програмах вступних іспитів ЕГ виявила наявність російськомовних джерел. Отже, ЕГ мала можливість переконатися, що правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості самої освітньої програми. Водночас, програми вступних випробувань на ОНП потребують доопрацювань.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів, отриманих в інших ЗВО, регулюється «Положенням про академічну мобільність...» (<http://dx.ua/xP2Hf>), «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін...» (<http://dx.ua/TMLsw>). Результати навчання в межах академічної мобільності з закладами-партнерами визнаються з урахуванням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або відповідно до системи оцінювання навчальних результатів здобувачів, які використовуються у закладах-партнерах інших країн, якщо там не використовуються кредити ЄКТС. Якщо здобувач під час перебування в іншому ЗВО не виконав навчальну програму, то йому після повернення для засвоєння необхідних результатів навчання пропонується індивідуальний графік для опрацювання навчального матеріалу та консультації. Відповідно, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), а також є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Однак практику застосування вказаних правил на ОНП не виявлено.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (<https://url1.io/s/4z3XB>) регулює процедуру визнання та перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Перезарахування здійснюється на підставі рішення декана за погодженням із завідувачем кафедри за умови збігу назви освітнього компонента та кількості кредитів, вказаних у документі (сертифікаті про практику/стажування, або сертифікаті про проходження тренінгу тощо), або на підставі висновку експертної комісії відповідної кафедри, яка формується у складі завідувача кафедри та одного із науково-педагогічних працівників, який викладає ту ж або споріднену дисципліну. Комісія може рекомендувати для освітньої компоненти повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні. Правила визнання та перезарахування результатів неформальної освіти є чіткими та зрозумілими. Під час візиту з'ясовано, що здобувачі загалом ознайомлені з правилами і процедурою визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Однак вони не скористалися такою можливістю, оскільки, за словами здобувачів, вже завершили вивчення подібних ОК або вважали, що це не стосується їх безпосереднього навчання. Відтак, за відсутності практики застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОНП, встановити факт послідовного дотримання цих положень неможливо.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Реалізація ОНП відповідає вимогам критерію 3, зокрема правила прийому на навчання за ОНП є чіткими та зрозумілими, які враховують особливості ОНП; у публічному доступі є програми вступних випробувань, а також документи, що регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та шляхом неформальної освіти. Зразкових практик не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Аналіз програм вступних випробувань показав, що потенційним здобувачам для підготовки пропонується застаріла література (починаючи з 1961 р.) та російськомовні джерела. У них відсутні чітко прописані критерії оцінювання, форма проведення іспиту та структура білету. ЕГ рекомендує розробникам ОНП до початку вступної кампанії 2023-2024 н.р.: - переглянути наповненість Програми вступного іспиту зі спеціальності Філологія, яку варто було б зорієнтувати на теоретичну філологічну підготовку з мовознавства та літературознавства; - чітко вказати в програмах зі вступних випробувань критерії оцінювання, структуру білету, форму проведення іспиту; - оновити літературу для підготовки потенційних здобувачів до вступу на ОНП; - вилучити російськомовні джерела з рекомендованої літератури. 2. Спостерігаємо також випадки незастосування практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що говорить про недостатню обізнаність здобувачів щодо такої практики. Рекомендуємо розробникам ОНП до початку 2023/2024 навчального року провести роботу з інформування здобувачів про терміни і процедури перезарахування результатів, здобутих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Беручи до уваги, що правила прийому на навчання за ОНП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та відповідають вимогам законодавства (підкритерій 3.1); процедури конкурсного відбору є прозорими та враховують особливості ОНП (підкритерій 3.2); правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (підкритерій 3.3), а процедури визнання результатів неформальної освіти нормативно врегульовані, приходимо до висновку про відповідність ОНП та освітньої діяльності в ПНУ ім. В. Стефаника вимогам Критерію 3. Рівень відповідності Критерію 3 визначаємо як В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://url1.io/s/Vbrvy>), «Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/IO9iNGM>), навчання на ОНП здійснюється на інституційній формі навчання (<https://url1.io/s/Vbrvy>, с. 10). Обрані форми та методи навчання дозволяють ефективно досягти заявлених в ОНП ПРН. Так, (1) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (проблемно-тематична дискусія, диспут, бесіда, лекція, семінар), проблемні запитання, презентації, методи творчого пошуку, робота в онлайн-режимі (Zoom, Google meet, d-learn), заявлені в ОК 2 - ОК 11, забезпечують ПРН 1, ПРН 3, ПРН 7, ПРН 12; (2) методи критичного аналізу, синтезу, формування гіпотез, синхронічного та діахронічного моделювання, описовий, порівняльно-історичний, зіставний, структурний, репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький методи, заявлені в ОК 6 – ОК 10, забезпечують ПРН 2, ПРН 4; (3) методи дистанційного навчання, методи формулювання та обґрунтування власних ідей, критичного аналізу структури та форм презентування досліджень, представлені в ОК 2, ОК 4, ОК 5, ОК 9 - ОК 11, забезпечують ПРН 5, ПРН 6; (4) методи бесіди, дискусії, пояснення, слухання записів носіїв мови, письмового та усного перекладів, реферування статей англійською мовою, організації дискусій у парах чи групах, складання діалогів англійською мовою, метод організації самостійної роботи аспіранта, проєктний метод, представлені в ОК 1, ОК 3 - ОК 7, ОК 9 – ОК 11, забезпечують ПРН 8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11 (див. силабуси <https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>). Використання вказаних методів та форм роботи уможливує досягнення мети ОНП - організація та забезпечення процесу формування висококваліфікованих фахівців ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія, які здатні створювати самостійні наукові дослідження, у яких презентовано оригінальні результати, що мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення для світового та регіонального контекстів. Випускники, здобувачі та викладачі, які забезпечують освітній процес, проходять опитування щодо якості навчання та викладання за ОНП (зразок анкети за посиланням: <http://surl.li/voxi>), результати якого оприлюднені на сайті кафедри (<http://surl.li/geeri>). Ними відзначено відповідність методів навчання і викладання заявленим ПРН, дотримання принципів студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі мають право обирати тему дисертаційного дослідження та модифікувати її у процесі навчання (<https://griml.com/6qVVQ>), формувати власну освітню траєкторію шляхом вибору ОК (в обсязі 18 кредитів), вибирати форми представлення здобутих результатів, способи їх апробації, вільно висловлювати свою думку, обирати тему реферату, доповіді тощо. Отже, форми і методи навчання, що використовуються на ОНП, сприяють досягненню заявлених у ній цілей та ПРН, а також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Надання доступу до необхідної інформації про освітній процес регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу...» (<https://url1.io/s/4Pb2R>) та «Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/IO9iNGM>). Здобувачі мають у відкритому доступі на сайті кафедри інформацію про ОНП, за якою вони навчаються (<https://kul.pnu.edu.ua/akredytatsiia/>), про цілі, завдання та навчальний контент освітніх компонентів у формі силабусів обов'язкових та вибіркових дисциплін (<https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>), з якими вони ознайомлюються на початку навчання. Здобувачі заповнюють і підписують індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії, який ведеться впродовж чотирьох років, у чому ЕГ мала можливість переконатися (див. дод. док. Індивідуальний план). Натомість ЕГ виявила певні неточності в деяких силабусах. Так, у силабусі «Фемінітиви у слов'янських мовах: етнолінгвістичний, соціолінгвістичний, лінгвокультурологічний виміри» вказано освітню програму «Українська мова і література» (<http://surl.li/gquca>), у силабусі «Лінгвістична категоріологія» вказано спеціальність «Українська мова і література» (<http://surl.li/gqucj>). Поряд із цим, у силабусах (ОК4, ОК6-ОК11) відсутня інформація щодо критеріїв оцінювання знань здобувачів. Отже, можемо стверджувати, що учасники освітнього процесу отримують у повному обсязі інформацію щодо цілей, змісту та ПРН програми, але лише частково про критерії оцінювання в межах конкретних освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Одним із компонентів підготовки фахівців рівня PhD за ОНП є реалізація методу навчання через дослідження. Його елементи відображені, насамперед, в активній участі здобувачів у наук. конференціях різних рівнів (факульт. конф. «Султанівські читання» та «Семантика мови і тексту», Міжнар. наук. конгрес «В. Стефанік і світова культура», Всеукр. наук.-практ. конф. до 150-річчя від дня народження Леся Мартовича», Всеукр. наук.-практ. конф. «В. Стефанік, І. Франко, А. Шептицький у контексті культурно-історичних процесів к. XIX-п. XX ст.» тощо), у публікації наукових статей у фахових виданнях, у навчанні за міжнародними програмами («Вступ до комп'ютерної лінгвістики» від УКУ за підтримки DAAD та Єнського ун-ту ім. Ф.Шиллера) (див. дод. док. Список наукових публікацій здобувачів). Аспірантам надається можливість публікувати результати своїх досліджень у наукових виданнях ЗВО на загальних умовах («Султанівські читання», «Етнос і культура») та безоплатно («Journal of Vasyl Stefanyk Prescarpathian National University», «Прикарпатський вісник НТШ. Слово»). НПП, задіяні на ОНП, беруть активну участь у дослідницьких проєктах та програмах: проєкт видання творів В. Стефаніка, 2020; «Семантичний синтаксис української мови» (<https://griml.com/PqMVp>), до якого було залучено також аспірантів; у рамках проєкту «Львівська медієвістика» - видання «У пошуках єдиної основи. Метафізичний спектр українського письменства XI-XVIII ст.»; регіональна цільова програма «Відзначення в області 150-річчя від дня народження В. Стефаніка у 2021 р.»; спільно з Інститутом літератури ім. Т.Г. Шевченка наук. проєкт «Історія української літератури»; «Зіставно-

порівняльні студії укр. мови на тлі інших слов'янських мов»; «Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової і міжгалузевої взаємодії (2020)» (м. Брно, Чеська Республіка) (див. дод. док. Документи, що засвідчують участь наукових керівників у дослідницьких проєктах). Результати участі НПП у проєктах використовуються для перегляду і доповнення основних та вибіркових курсів ОНП. Використовувані методи і форми навчання (лекції, презентації, семінарські заняття, проблемно-тематична дискусія, диспут, бесіда, проблемні запитання, презентації, методи творчого пошуку, методи дистанційного навчання, методи формулювання та обґрунтування власних ідей, критичного аналізу структур та форм презентування досліджень) засновані на наукових дослідженнях. На семінарських заняттях (ОК 5, 7, 8, 10), а також на засіданнях кафедр, задіяних у підготовці здобувачів, аспіранти представляють результати своїх наукових досліджень. Тісна співпраця зі стейкхолдерами реалізується через організацію спільних наукових конференцій, рецензування науково-методичних посібників, що було підтверджено під час бесіди. Отже, ЕГ може констатувати, що навчання на ОНП, що акредитується, загалом забезпечує поєднання навчання і досліджень під час її реалізації, що виявляється насамперед в участі здобувачів та НПП у дослідницьких проєктах.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Механізм оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу...» (<https://url1.io/s/VpRW2>). Перегляд програм та затвердження змін здійснюється на засіданнях кафедри, протоколи яких оприлюднені на сайті (<https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2023/03/protokoly.pdf>). НПП оновлюють зміст ОК, враховуючи сучасний стан розвитку напрямку, запити і рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, сучасний ринок праці, а також новітні наукові здобутки у філологічній та гуманітарній сферах. Так, результати проєкту «Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової і міжгалузевої взаємодії (2020)», в якому взяв участь проф. І. Козлик, були додані в навчальний контент ОК 8; результати проєкту молодих учених МОН України «Семантичний синтаксис української мови: транслінгвістичний аспект», яким керував доц. О.Воробець, спільно із проєктною групою молодих науковців, учасників наукової школи з мовної семантики, семантичного синтаксису д.філол.н., проф., академіка НАПН України В.Кононенка, висвітлені в ОК 7 та у вибірковій дисципліні «Зіставно-порівняльні студії української мови на тлі інших слов'янських мов»; за результатами міжнародного проєкту Erasmus+ «Розвиток потенціалу підготовки вчителів іноземної мови на шляху України до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції (MultiEd)», в якому взяв участь проф. Я.Бистров, було оновлено ОК 9. НПП оновлюють зміст ОК також шляхом підготовки та написання навчальних посібників, монографій, наукових статей, що підтверджено документально (див. дод. док. «Документи, що засвідчують участь наукових керівників у дослідницьких проєктах...»). Спількування з аспірантами під час круглих столів та наукових конференцій, за словами НПП, дозволяє визначити пріоритети молодих учених і доповнити навчальний контент. Отже, ЕГ може констатувати, що оновлення змісту ОНП відбувається на основі наукових здобутків у філологічній сфері загалом і наукових досягнень НПП зокрема.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО визначена «Стратегією інтернаціоналізації...» (<https://url1.io/s/VMIEY>). Здобувачі ОНП та НПП мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Scopus, Web of Science, HighWire Press, Science research, Scholar.google) через сайт наукової бібліотеки (<http://lib.pnu.edu.ua/electronic.php>), а також до ScienceDirect eBooks, провідної колекції наукових електронних книг від Elsevier (<https://url1.io/s/VwJW1>). Відділом міжнародних зв'язків надається інформація про можливі проєкти (сайт відділу <http://surl.li/gnjvt>, соцмережі), здійснюється підтримка і допомога у пошуку та оформленні документів для міжнародних проєктів. Існують певні вимоги та умови (володіння англійською або іншою іноземною мовою на рівні B2, високий конкурсний бал за навчання тощо) для отримання права на академічну мобільність. ЗВО мотивує опублікування результатів наукових досліджень у міжнародних журналах шляхом преміювання та зменшення навантаження викладачів. Здобувачі можуть скористатися допомогою профкому ЗВО для отримання коштів на відрядження на наукові конференції. Викладачі ОНП беруть участь у міжнародних конференціях, читають курси лекцій в Університеті імені Масарика (м.Брно, Чеська Республіка) (<https://pnu.edu.ua/blog/2019/04/19/10400/>), видають книги (І. Козлик «Методологія літературознавства» <https://pnu.edu.ua/blog/2020/06/16/21077/>), беруть участь у наукових проєктах (спільно з працівниками Центру Андерсенознавства Інституту філології, культури, історії та комунікації, Південноданського Університету, SDU, м. Оденсе (Данія) <https://griml.com/uWQLm>), беруть участь у педагогічних вебінарах, зокрема від British Council, Researcher. Life Voice, Tunistus (<https://kul.pnu.edu.ua/vykladachi/>), стажуються за кордоном (Литва, Польща та ін.) (див. <https://kul.pnu.edu.ua/vykladachi/> та дод. док. «Документи, що засвідчують участь наукових керівників у дослідницьких проєктах...»). Навчальна діяльність здобувачів також пов'язана з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО: вони беруть участь у міжнародних наукових конференціях, публікують результати своїх досліджень у фахових виданнях, індексованих у наукометричних базах (див. дод. док. «Список наукових публікацій здобувачів, які навчаються на ОНП»); беруть участь у науково-освітніх заходах (навчання за програмою «Introduction to Computational Linguistics», організованою Українським Католицьким Університетом і Friedrich-Schiller-Universität Jena; навчання на курсі «Новітні методики навчання французької мови» в Академії Версаль при Міністерстві національної освіти і молодіжної політики Франції і при Міністерстві вищої освіти та інноваційних досліджень Франції; навчання на курсах «Міжнародна стипендія для вчителів китайської мови»;

участь у семінарах Центру інтермедіальних і мультимодальних студій Університету Ліннея (Швеція)). Отже, навчання і викладання на ОНП, а також наукові дослідження, що проводяться здобувачами та НПП, пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

НПП, задіяні в реалізації ОНП, оновлюють зміст ОК за результатами участі у вітчизняних та міжнародних наукових/освітніх проєктах, а також шляхом написання навчально-методичної літератури, підготовки наукових публікацій. До того ж ними враховано загалом сучасний стан розвитку філологічного напрямку дослідження, запити і рекомендації внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, сучасний ринок праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ спостерігає наявність неточностей та технічних огріхів у силабусах (див. п. 4.2), а також часткову поінформованість здобувачів освіти про критерії оцінювання (див. п. 4.2). Рекомендуємо розробникам ОНП до початку 2023-2024 навчального року усунути вказані неточності в силабусах та вказати повну інформацію щодо критеріїв оцінювання знань, здобутих у межах вказаних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи, що використовувані форми і методи навчання і викладання загалом сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи (підкритерій 4.1.); здобувачам вищої освіти своєчасно та належним чином надається необхідна інформація щодо цілей, змісту, ПРН, форм оцінювання знань, але лише частково про критерії оцінювання знань у межах конкретних дисциплін ОНП (підкритерій 4.2); під час реалізації ОНП забезпечується поєднання навчання і досліджень через участь у міжнародних проєктах, у міжнародних конференціях (підкритерій 4.3); НПП оновлюють зміст освітніх компонентів ОНП, враховуючи тенденції ринку праці та власний досвід (підкритерій 4.4); діяльність НПП та здобувачів освіти пов'язана з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО завдяки їх публікаційній активності та участі в науково-освітніх проєктах (підкритерій 4.5), робимо висновок про дотримання вимог Критерію 4. Рівень відповідності Критерію 4 визначаємо як В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів відповідають Положенню про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/mn8menup>), Положенню про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/46kr77bs>), Положенню про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/4dpu6t3x>). Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять для забезпечення зворотного зв'язку між НПП та аспірантами в процесі навчання, управління навчальною мотивацією здобувачів, коригування їх знань. Атестаційний контроль здійснюється після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни, модуля, визначеного силабусом, з метою систематизації теоретичних знань та практичних навичок студентів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, заліку, що визначається навчальним планом, у терміни, передбачені графіком освітнього процесу (<https://tinyurl.com/sf8yxd7u>), та в обсязі навчального матеріалу, визначеного силабусом ОК. Рейтинг з кожної окремої навчальної дисципліни вимірюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням балів в оцінку за національною шкалою й, відповідно, за ECTS. НПП наголосили, що всі

питання/завдання для підсумкових оцінювань формуються таким чином, щоб охоплювати наукові інтереси кожного аспіранта, на ОНП також практикуються види звітування у формі проєктів та есе. Викладачі повідомили, що ознайомлюють здобувачів зі схемою формування оцінки та критеріями оцінювання на першому занятті з дисципліни. Однак надана інформація стосувалася формування оцінки за ОК загалом. Під час інтерв'ювання здобувачі відзначили, що добре ознайомлені з основними положеннями ЗВО, знають про різні форми контрольних заходів у межах навчальної дисципліни, розуміють критерії оцінювання з кожної окремої дисципліни та наголосили на відсутності на ОНП конфліктних ситуацій, пов'язаних із необ'єктивним оцінюванням. Отже, форми контрольних заходів загалом задовольняють сучасні вимоги до оцінювання здобувачів вищої освіти, разом з тим, ЕГ констатує, що подані в силабусах критерії є загальними і не відображають оцінювання конкретних завдань і специфіки вивчення освітніх компонентів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. ОНП передбачає атестацію у формі публічного захисту дисертаційної роботи. У ОНП зазначено, що обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом індивідуального навчального плану. Під час проведення експертизи ЕГ переконалася, що університет має кадрові можливості для формування разових вчених рад. Інформація щодо процедури захисту роботи, необхідні нормативні документи, а також перелік і зразки документів, які потрібно подати до ради розміщено для ознайомлення на сайті відділу аспірантури і докторантури (<https://vad.pnu.edu.ua>). Поточна атестація здобувачів щодо виконання наукової складової ОНП відбувається двічі на рік (січень і серпень) у формі публічного звітування на засіданні випускової кафедри. Надані закладом освіти на запит ЕГ індивідуальні плани аспірантів підтверджують дотримання та дієвість такого механізму.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими (прописані у відповідних положеннях та силабусах ОК (<https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>), доступними для всіх учасників освітнього процесу. На зустрічі здобувачі освіти були однакові щодо об'єктивності екзаменаторів під час реалізації освітньо-наукової програми. Контрольні заходи є різними за формою та змістом (усне опитування, письмовий експрес-контроль, виступи аспірантів під час обговорення тематичних питань, комп'ютерне тестування в системі дистанційного навчання), що створює сприятливі умови для самореалізації здобувачів. Об'єктивність проведення іспиту забезпечено рівними умовами (тривалість іспиту, зміст та кількість питань, визначення результатів тощо) та відкритістю інформації про них, єдиними критеріями оцінювання. Об'єктивності та прозорості оцінювання також сприяє ведення всіма викладачами електронного журналу. Порядок оцінювання та оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти освітньо-наукового рівня доктора філософії регламентуються пунктом 4.11 Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/4dpu6t3x>). Під час реалізації ОНП «Філологія» випадків повторного складання іспитів чи заліків не було. На зустрічі здобувачі підтвердили неупереджене ставлення та об'єктивне оцінювання їхніх досягнень, а також відзначили доброзичливе ставлення викладачів. Здобувачі також відзначили, що регулярно проходять опитування щодо доступності та зрозумілості форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів, результати такого опитування висвітлено і на сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/yc2u5db4>; питання № 3.7, 3.13-3.15, 4.3). Отже, наведені факти засвідчують належним чином створене і документально врегульоване підґрунтя для об'єктивного оцінювання здобувачів вищої освіти.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Заклад ВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника розроблено й впроваджено в освітній процес документи, що містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, а саме: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, який встановлює основні правила корпоративної поведінки та морально-етичні засади для викладачів і здобувачів, що навчаються та працюють в університеті, а також відповідальність, до якої можуть бути притягнені науково-педагогічні працівники університету та здобувачі в разі порушення академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/5yhmzvea>); Положення

про запобігання академічному плагіату в ПНУ ім. В. Стефаніка, що є складником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://tinyurl.com/2jrdcdn>); Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка, яким визначається склад (чинний склад налічує 10 осіб, 4 з яких – здобувачі), обов'язки та права комісії з питань етики та академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/5nbnav84>). Для перевірки наукових робіт здобувачів та НПП використовується сервіси Unicheck та Plagiat.pl. Фокус-групи (НПП, здобувачі, адміністративний персонал) підтвердили, що перевірки на плагіат підлягають кваліфікаційні роботи, подані до друку в університетських виданнях рукописи статей, тез доповідей, монографії, підручники, навчальні посібники. В Університеті регулярно проводяться заходи, покликані популяризувати принципи та цінності академічної доброчесності, зокрема НПП і здобувачі підтвердили проведення заходів, зазначених у відомостях СО. Здобувачі розповіли, що долучаються до заходів з популяризації академічної доброчесності і у якості слухачів, і у якості організаторів, завідувач аспірантури Ільницький Р.В. відзначив, що для аспірантів щорічно проводяться вебінари з питань академічної доброчесності, проф. Никируй Л.І. зазначив, що окремі питання академічної доброчесності є частиною курсу «Управління науково-дослідницькими проектами», який він викладає для аспірантів. На запит ЕГ було надано витяг з протоколу № 3 засідання кафедри української літератури від 20.10.2022 р., де обговорювалися результати перевірки на академічний плагіат статей для подання до друку в «Прикарпатському віснику НТШ. Слово» та витяг з протоколу №1 засідання кафедри англійської філології від 27.08.2020 р. про результати перевірки дисертаційних робіт здобувачів на відсутність академічного плагіату. На зустрічах фокус-групи також наголошували на високій сформованості культури академічної доброчесності в Університеті та на відсутності випадків виявлення порушень академічної доброчесності на ОНП «Філологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Об'єктивність оцінювання контрольних заходів забезпечується різноманітністю методів їх проведення, зокрема використанням комп'ютерних тестів з автоматичною перевіркою в системі дистанційного навчання. 2. Дієвою є система забезпечення академічної доброчесності (як на етапі просвітницьких заходів, так і на етапі перевірки робіт на академічний плагіат із використанням програмних застосунків).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання висвітлені у силабусах ОК мають загальний характер і не відображають оцінювання конкретних завдань і специфіки вивчення освітніх компонентів, тож ЕГ рекомендує до початку 2023-2024 н.р. викладачам відобразити форми роботи та критерії оцінювання в силабусах ОК.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Університетом визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Університет має чітко визначені політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, активно популяризує академічну доброчесність, а також використовує відповідні технологічні рішення для перевірки наукових робіт на плагіат. Визначений в підкритерії 5.1 недолік не є критичними, не перешкоджає досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання і може бути усунений в рекомендований ЕГ період. Зважаючи на загальну відповідність освітньої діяльності вимогам підкритеріїв оцінювання якості освітньої діяльності, наведені позитивні практики, а також некритичний характер зауваження, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Філологія» відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загальна кількість залучених до ОНП НПП становить 13 осіб, вони мають наукові ступені та вчені звання (100%), докторів наук – 9 (69%), кандидатів наук – 4 (31%), професорів – 9 (69%), доцентів 4 (31%). З них осіб жіночої статі –

з (23%), чоловічої – 10 (77%). За Табл. 2, професійний досвід НПП становить від 8 до 42 років. Аналіз академ. та проф. кваліфікації НПП (<https://cutt.ly/A5YBZiU>) показав, що тематика захищених дис., наукові спеціальності, тематика підвищення кваліф. загалом відповідають ОК, які вони викладають, а саме: ОК 1. О.Дойчик (англ.) – к.філол.н. (10.02.04), доц.; А. Венгринович (нім.) – к.філол.н. (10.02.04), доц.; Н. Яцків (франц.) – к.філол.н. (10.01.05), проф. – публікації з фаху, навчально-методичні праці, міжнар. стажування; ОК 2. Р.Льницький – д.ф.-м.н. (01.04.18), проф. каф. матеріал-ва та нов. технол., публікації Scopus, WoS, міжнар. стажування (за осн. наук. дослідж.); ОК3. М. Дойчик – д.ф.н. (09.00.05), проф., зав. каф. філософії, соціології та реліг.-ва, публікації (фахові, WoS), монографія, міжнар. стажування, член редколегії ін. наук. журналу; ОК 4. О.Будник – д.пед.н. (13.00.04), проф. каф. пед. початк. осв., публікації з інноваційної педагогіки (фахові, Scopus, WoS), підручники, член спецрад із захисту (проф. освіта, педагогіка), член редколегій фахових журналів, участь у проєктах (Еразмус+ КА2 MoPED), директор ЦІОТ PNU EcoSystem, міжнар. підв. кваліфікації; ОК 5. Л.Никируй – к.ф.-м.н. (01.04.07), проф. каф. управління та бізнес-адміністр., досвід керівництва наук. проєктами, керівник Нац. контактного пункту програми Горизонт-Європа, публікації Scopus, WoS, міжнар. стажування (за осн. наук. дослідж.); ОК 6. В.Грещук, д.філ.н. (10.02.01), проф. каф. укр. мови, публікації, монографії, словники, член спецрад із захисту, редколегій фахових журналів; ОК 7. О.Воробець – к.філол.н. (10.02.01), доц. каф. заг. та герм. м-ва, публікації з лінгв. семантики (фахові, WoS), член спецради із захисту, редколегії наук. збірника, виконавець проєкту-переможця конк. МОН для мол. вчених “Семант. синтаксис укр. мови”; ОК 8. І.Козлик – д.філол.н. (10.01.06), проф., зав. каф. світової л-ри і порівняльного л-ва, публікації (фахові журнали, WoS) та підручники, член спецрад із захисту, редколегій фахових журналів з філології; ОК 9. Я.Бистров – д.філол.н. (10.02.04), проф. каф. англ. філології, публікації (фахові журнали, Scopus, WoS), підв. кваліф. з викладання ін. мови у вищій школі та академ. письма, проєкт Erasmus+, член спецрад із захисту; ОК 10. С.Хороб – д.філол.н. (10.01.01), проф., зав. каф. укр. л-ри, досвід керівництва дис. дослідж., публікації та монографії з л-ва, член спецрад із захисту, головред фах. Прикарпатського вісника НТШ “Слово”; ОК 11. О.Солецький – д.філол.н. (10.01.01), доц., проф. каф. укр. л-ри, публікації (фахові, Scopus, WoS), стажування, зокр. міжнародне, член спецрад із захисту, редколегій фахового журналу. Зауважимо, НПП заг. ОК (2, 4, 5) переважно не мають наукових здобутків, дотичних до філол. студій.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів регулюється законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статутом ПНУ (<https://griml.com/wvFcr>) та «Положенням про порядок заміщення посад НПП...» (<https://griml.com/fDBdo>). Обов'язковою вимогою є дотримання Кодексу честі ПНУ (<https://griml.com/iOcOa>). Інформація про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад публікується на сайті університету (<https://griml.com/69Z66>). Відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи НПП...» (<https://griml.com/gw2j9>), проводять щорічне рейтингування НПП, результати якого також враховують під час конкурсного добору. Для забезпечення успішної реалізації програми після кожної сесії здобувачам ОНП пропонують анонімне опитування «Викладач очима студентів» щодо професійної відповідності НПП та якості викладання ОК. Отже, можемо стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП, що акредитується.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ встановила, що ЗВО має тісну і плідну співпрацю з роботодавцями, зокрема з науковцями Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (В. Бялик), Івано-Франківського національного медичного університету (С. Луцак), Університету імені Марії Кюрі-Склодовської (І. Набитович), Львівського національного університету імені Івана Франка (С. Пилипчук), Інституту Івана Франка НАН України (М. Легкий), Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Р. Радишевський), Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (В. Мойсишин), Інституту філології та соціальних комунікацій Бердянського державного педагогічного університету (О. Харлан), з представниками Міжнародної школи україністики НАН України (Р. Радишевський), Наукового товариства ім. Шевченка (В. Мойсишин), а також з представниками державних служб, зокрема Управління Державної служби якості освіти (Л. Касіян). Роботодавці активно залучені до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема на етапі розробки ОНП (І.Набитович, С. Луцак) та рецензування чинної ОНП (Л. Касіян, В. Бялик), під час опонування та консультування аспірантів (М. Легкий, В. Бялик), рецензування науково-методичних праць (С. Романов, Р. Радишевський), у проведенні спільних науково-практичних конференцій та видавничих і дослідницьких проєктів (М.Легкий, В. Мойсишин, Р. Радишевський, І. Набитович), у читанні лекцій в рамках конференцій (В. Бялик, І. Набитович), у проведенні круглих столів (М. Легкий) та міжуніверситетського лекторію. Деякі роботодавці підтвердили працевлаштування випускників ОНП на кафедрах відповідних ЗВО (кафедра англійської філології ПНУ; кафедра іноземних мов для гуманітарних факультетів факультету іноземних мов ЛНУ), а також в органах місцевого врядування. Здобувачі мають можливість долучитися до заходів у Літературно-меморіальному музеї Марка Черемшини. Деякі рекомендації стейкхолдерів враховані в ОНП: серед вибіркових дисциплін фігурують «Корпусні дослідження у мовознавстві» (С. Луцак), «Написання грантових і стипендіальних проєктів (Grant and Fellowship Proposal Writing)» (Л. Касіян), а також викладання деяких тем англійською мовою (І. Стеф'юк). Отже, ЕГ встановила, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОНП, що акредитується, зокрема під час розробки програми та її вдосконалення.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Співпраця з професіоналами-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців регламентується угодами про співпрацю, розміщеними на сайті ЗВО (<https://griml.com/3LURx>, <https://griml.com/86hzh>). Викладачі ОНП запрошують гостей професорів для читання онлайн-лекцій, зокрема проф. Лодзького університету Павла Старосту (Польща), проф. Інституту лінгвістики Штутгартського університету Юргена Пафеля (<https://griml.com/mBsoR>). За словами завідувача відділу аспірантури та докторантури Р. Ільницького, здобувачі мають можливість відвідати організовані ЗВО загальні вебінари про академічну доброчесність, лекції з Проектного менеджменту, а також різноманітні зустрічі, присвячені написанню наукової роботи, а також психолого-педагогічні вебінари, що було підтверджено здобувачами під час інтерв'ю. Позитивною практикою є функціонування міжуніверситетського онлайн-лекторію, який об'єднує академічні спільноти ПНУ, ТНПУ та ДДПУ (<https://griml.com/eIJ6Z>). Професіонали-практики запрошуються також для консультування аспірантів, зокрема: проф. О. Левченко (НУЛП), проф. Л. Струганець (ТНПУ), проф. В. Ніконова (КНЛУ), доц. Л. Овсієнко (ЧНУ ім. Б. Хмельницького), доц. О. Дзера (ЛНУ), проф. І. Осовська (ЧНУ імені Юрія Федьковича). Отже, формами співпраці з фахівцями-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців є спільні науково-практичні конференції, семінари, тренінги, круглі столи.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку НПП регулюється «Положенням про стажування...» (<https://griml.com/hR7ol>), згідно з яким НПП зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію, обсяг стажування повинен становити не менше 6 кредитів ЄКТС (180 годин) впродовж п'яти років (с.1-2). Усі нормативно-правові документи, інструкція з оформлення проходження підвищення кваліфікації (стажування) НПП ЗВО оприлюднені на сайті (<https://griml.com/71urpw>). НПП, задіяні на ОНП, проходять стажування у наукових, освітньо-наукових установах України та закордоном: проф. Я. Бистров (ЧНУ імені Юрія Федьковича, 2018; Ін-т гуманітарних наук (Відень, Австрія), 2019; Нарвський коледж Тартуського університету (Естонія), 2020); проф. І. Козлик (ЧНУ імені Юрія Федьковича, 2022); доц. О. Воробець (Ягеллонський ун-т (Польща), 2021), доц. О. Солецький (University of Economy (Bydgoszcz, Poland), 2019-2020), проф. Л. Никируй (AGH University, research project, (Польща), 2019); проф. Н. Яцків (Центр укр.-європ. наук співробітництва, 2022); О. Дойчик ("Fundraising and Organization of Project Activities in Educational Establishments: European Experience" (м. Краків, Польща), 2021; Continuing education programme "Content and Language Integrated Learning for Tertiary Education" (University of Tartu), 2020); Р. Ільницький (Жешувський ун-т (Польща), 2018); проф. М. Дойчик (ЧНУ імені Юрія Федьковича, 2018; Карловий ун-т (м. Прага, Чехія), 2020-2021); «Crosscultural Communication as Factor of Integrity and Tolerance in Various Ethnolinguistic, Religious, and Gender Groups», (м. Краків, Польща), 2021); проф. О. Будник (Центр сучасної освіти SCHOLAR, Польща, 2022; «Е-навчання та інклюзивна освіта» у рамках проєкту «Integrated Development Programme of the University of Silesia in Katowice», 2022) (див. 035-kadrove-phd-1.pdf(pnu.edu.ua)). НПП підвищують свою кваліфікацію також шляхом неформальної освіти: навчання на платформах Coursera, Clarivate та Prometheus (<https://kul.pnu.edu.ua/vykladachi/>). Поряд із цим ЕГ не виявила документи, які б підтверджували проходження стажування таких НПП, як В. Грещук та С. Хороб. Позитивною практикою діяльності ЗВО є функціонування на його теренах Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», завдання якого є поширення кращих європейських практик викладання STEAM-предметів, досвіду використання інноваційних інструментів і методів навчання/викладання; розвиток цифрової компетентності викладачів та студентів; проведення освітніх семінарів, онлайн-зустрічей, інтернет-конференцій; забезпечення співпраці між ЗВО та закладами освіти різного рівня; підвищення кваліфікації НПП; розширення співпраці з університетами-партнерами. Отже, професійний розвиток НПП реалізується шляхом підвищення кваліфікації та стажувань у вітчизняних та закордонних ЗВО, а також шляхом неформальної освіти.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП передбачає матеріальні та моральні заохочення, задекларовані в «Колективному договорі...» (<https://griml.com/OMgqG>); в «Положенні про рейтингове оцінювання...» (<http://surl.li/bgbsb>), за результатами якого 10% працівників встановлюється щомісячна надбавка до окладу, надаються премії та творчі відпустки; в «Положенні про підтримку наукових і НПП університету...» (<https://griml.com/XIJim>), згідно з яким щороку зменшують навчальне навантаження для НПП та виплачують премію за зростання індексу Гірша та за публікації у журналах із високим квантилем Q. У ЗВО діє пофакультетське рейтингування НПП, яке об'єктивно визначає і порівнює здобутки викладачів однієї спеціальності. У результаті рейтингового оцінювання надбавку отримав доц. О. Воробець у 2020-2022 р.; за наукові публікації - О. Солецький (2020), Я. Бистров (2019, 2020). Щодо нематеріальних заохочень, то деякі викладачі, що забезпечують освітній процес на ОНП, отримали подяки: Солецький О. (Міністерство культури та інформаційної політики України, Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти, 2021); Воробець О., Бистров Я. (МОН України, 2021); Заслужений діяч науки і техніки України (Хороб С., Грещук В.). Отже, запроваджене в ЗВО пофакультетське рейтингування НПП і відповідні заохочення стимулюють розвиток їхньої викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Професійна кваліфікація НПП, задіяних у реалізації ОНП, відповідає її цілям. Позитивною практикою в контексті забезпечення якості навчання та викладання на ОНП є врахування рейтингу викладача, а також результатів анонімного опитування здобувачів. 2. Спостерігається залучення стейкхолдерів до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема на етапі розробки ОНП, у доповненні змісту ОК, введенні вибіркових дисциплін, під час опонування та консультування аспірантів, рецензування науково-методичної літератури, в проведенні спільних науково-практичних конференцій та видавничих і дослідницьких проєктів, у читанні лекцій. 3. ЗВО стимулює викладацьку майстерність матеріальним (преміювання) та нематеріальним (зменшення навантаження, подяки, звання) заохоченням, виявляючи шляхом пофакультетського рейтингування рівень професійної майстерності та здобутки НПП. 4. Завдяки діяльності Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» НПП мають можливість професійного розвитку через власні програми ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Спостерігаємо відхилення від вимог до термінів підвищення кваліфікації деяких викладачів ОНП (В. Грещук, С. Хороб). Зважаючи на це, ЕГ рекомендує розробникам програми здійснити протягом 1 місяця моніторинг професійного саморозвитку НПП і стимулювати підвищення їх професійної майстерності протягом року.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами здійсненого аналізу робимо висновок, що за реалізацією ОНП стоїть потужний кадровий склад, відтак розробникам вдалося забезпечити повну відповідність викладачів освітнім компонентам та належний науковий рівень запропонованих дисциплін (підкритерій 6.1). Розроблені у ПНУ ім. В. Стефаника процедури конкурсного відбору науково-педагогічних працівників є чіткими та прозорими (підкритерій 6.2). До освітнього процесу систематично долучаються представники організацій-партнерів, роботодавців (підкритерій 6.3), а також професіонали галузі (підкритерій 6.4). ПНУ ім. В. Стефаника сприяє професійному розвитку своїх працівників як викладачів та науковців організаційно (підкритерій 6.5), а також шляхом матеріальних і моральних заохочень (підкритерій 6.6). Отже, стверджуємо про відповідність ОНП та освітньої діяльності ПНУ вимогам Критерію 6. Рівень відповідності Критерію 6 визначаємо як В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Вивчення та аналіз матеріально-технічних ресурсів відбувався завдяки онлайн-екскурсії основними приміщеннями Університету, які використовують для провадження освітньої діяльності за ОНП, а також шляхом вивчення матеріалів доступних на сайті ЗВО. Під час експертизи ЕГ встановила, що загалом здобувачам ОНП «Філологія» доступні всі необхідні структури та засоби (матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення, бібліотечний абонемент та спеціалізовані читальні зали, гуртожиток, у корпусі є їдальня, спортивні зали, зона для відпочинку студентів). Факультети, які відповідають за реалізацію ОНП послуговуються достатньою кількістю приміщень, які використовуються для освітнього процесу, деякі з яких обладнані мультимедійними та комп'ютерними пристроями. Університет забезпечує доступ до мережі Інтернет у навчальних приміщеннях та бібліотеці. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника має потужну наукову бібліотеку (<http://lib.pnu.edu.ua/>). На зустрічах з фокус-групами було відзначено постійну системну роботу щодо наповнення фондів актуальною літературою та забезпечення безоплатного доступу до міжнародних баз даних (зокрема Scopus та WoS). Для забезпечення освітніх та наукових потреб аспіранти мають можливість працювати в методологічній лабораторії з історії літератури, теорії літератури компаративістики (а.404), центрі міжкультурної комунікації та іншомовної освіти (а.204), лабораторії ТЗН (а.223), центрі інноваційних освітніх технологій «PNU Ecosystem» та в проєктно-освітньому центрі «Агенти змін». Здобувачі освіти мають вільний доступ до інфраструктури Університету як в процесі навчання, так і у вільний час. На сайті ЗВО ЕГ частково ознайомила з доробками, які

використовуються в освітньому процесі. НПП та здобувачі мають можливість опублікувати результати своїх досліджень у збірниках, що видаються університетом, як-от: фаховому науковому журналі «Прикарпатський вісник НТШ. Слово» (<https://pvntsh.nung.edu.ua>), фахове видання України №320 від 07.04.22; у часописі ПНУ «Етнос і культура. Гуманітарні науки» (<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/266>); у збірнику статей “Султанівські читання” (<https://griml.com/tqDUo>), у науково-теоретичному журналі «Українознавчі студії» (<https://griml.com/uoSsi>). Всі науково-методичні матеріали, необхідні для навчання, викладачі розміщують в системі дистанційного навчання, директор бібліотеки Дзумедзей Р.О. відзначив також, що викладачі активно наповнюють репозитарій власними науковими та науково-методичними працями, що враховується при продовженні контракту та рейтингуванні структурних підрозділів. Отже, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичні матеріали забезпечують досягнення визначених ОНП «Філологія» цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти та викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. На зустрічі директор бібліотеки Дзумедзей Р.О. розповів, що наукова бібліотека налічує 13 читальних залів, а загальний книжковий фонд становить понад 800 тисяч примірників. Велика кількість видань мають електронні версії, працює інституційний репозитарій наукових матеріалів, електронний каталог, є доступ до повнотекстових баз даних електронних матеріалів. Бібліотека університету пропонує індивідуальні консультації з широкого кола питань, які стосуються дослідження, навчання та викладання. Здобувачі можуть отримати консультації щодо створення профілів науковців, замовити підбір періодичних видань для публікацій, визначення УДК та ін. У здобувачів освіти є персональний доступ до методичного забезпечення дисциплін через дистанційну систему ПНУ (<https://d-learn.pnu.edu.ua>) і репозитарій. Фонди репозитарію містять наукові публікації, навчально-методичні видання та інші матеріали, що пов'язані із професійною діяльністю співробітників університету, дисертації та автореферати дисертацій, що були захищені в університеті, збірники наукових праць за матеріалами конференцій, семінарів, круглих столів, що проводилися в університеті, періодичні та продовжувані видання університету (<http://lib.pnu.edu.ua:8080/>). Університет забезпечує безоплатний доступ до всіх інформаційних ресурсів ЗВО. Викладачам надається вся необхідна апаратура та приміщення, для якісного проведення пар. Приміщення ЗВО є відкритими для учасників освітнього процесу. Факультети проводить всеукраїнські та міжнародні наукові й науково-практичні конференції, у яких здобувачі ОНП «Філологія» можуть брати безоплатну участь. ПНУ імені Василя Стефаника забезпечує здобувачів освіти гуртожитком. Отже, ЕГ переконалася в тому, що інфраструктура університету надає здобувачам можливість проводити культурно-мистецькі заходи, займатися волонтерською діяльністю, корисно і цікаво проводити дозвілля.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

З метою аналізу безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти проведено огляд матеріально-технічної бази факультетів, де реалізовується ОНП, гуртожитку, у якому за необхідності можуть проживати аспіранти ОНП (наразі таких здобувачів немає), а також опитано здобувачів. Всі приміщення університету обладнані куточками пожежної безпеки (вогнегасники, пожежні рукави, план евакуації), було продемонстровано виходи, які ведуть до ідальні, яка слугує укриттям. В університеті працює Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://tinyurl.com/6dhazyuk>), яка дбає про ментальне здоров'я здобувачів освіти та працівників, надає потрібні консультації та підтримку. Інфраструктура університету надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів освіти. Для фізичного розвитку, збереження здоров'я здобувачів вищої освіти функціонують спортивні зали та діють спортивні секції, регулярно організовуються різноманітні культурно-масові та інформаційно-комунікаційні заходи (це підтверджує інформація, яка міститься у Путівнику аспіранта (<https://tinyurl.com/y22hj5r2>) та на сторінці ЗВО у Facebook (<https://www.facebook.com/PNUVS>)). В Університеті функціонує Центр студентського розвитку (<https://tinyurl.com/3f2sw3vz>), яким започатковано проєкт «Наше здоров'я». Для визначення інтересів і потреб здобувачів освіти в ПНУ регулярно проводять опитування (<https://tinyurl.com/yc2u5db4>). Отже, огляд навчальних приміщень ЗВО, гуртожитку, а також укриттів підтвердив, що ЗВО дбає про безпеку здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОНП, що акредитується.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Університет забезпечує всебічну підтримку здобувачам вищої освіти. Освітня підтримка та організаційна складова регламентується Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/mn8menup>) та Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/4dpu6t3x>). Експертна група у ході розмови зі здобувачами освіти

переконалася, що студенти отримують необхідну інформацію на веб-сайті університету, від наукових керівників, керівництва факультетів, кафедр, гаранта ОНП, викладачів. Для підтримки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти в університеті функціонує Відділ аспірантури та докторантури (<https://tinyurl.com/2nec98js>), розроблено «Путівник аспіранта» (<https://tinyurl.com/y22hj5r2>). Заступник голови профкому студентів та аспірантів університету Хом'як І.В. розповів про різні види соціальної підтримки для студентів, зокрема – призначення академічних стипендій, забезпечення проживанням в гуртожитку, надання одноразової фінансової допомоги аспірантам; більш детально з діяльністю профкому можна ознайомитися на сторінці @pnu_profkom. Активними є органи студентського самоврядування, зокрема Рада з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених, з представниками якої ЕГ поспілкувалась на відповідній зустрічі. На вході до навчального корпусу є скринька довіри, також функціонує телефон довіри. А отримати різного виду психологічну допомогу можна звернувшись до навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи, яка окрім безпосередніх консультацій займається організацією навчально-методичних семінарів для кураторів (<https://tinyurl.com/6dhazyuk>) та організовує різноманітні заходи виховного спрямування. На сторінках факультету філології (<https://tinyurl.com/yc2pbus6>) та факультету іноземних мов (<https://tinyurl.com/4nxdh6yz>) є рубрика «Наша гордість», де розміщено інформацію про відомих випускників. Під час зустрічі аспіранти неодноразово наголошували, що задоволені рівнем надання усіх типів підтримки, відмітили налагоджений постійний контакт з науковими керівниками.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОНП, що акредитується, не було й станом на сьогодні немає здобувачів з особливими освітніми потребами. Разом з тим, у ЗВО створено належні умови для безперешкодного доступу до навчання такими особами. В Університеті діє Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (<https://tinyurl.com/bdesj2un>). Функціонує проєкт для незрячих «Невидима спадщина». Для зручності людей з обмеженими руховими можливостями корпуси обладнані пандусами та ліфтами, на огляді МТБ ЕГ було продемонстровано підйомник та туалет. Приміщення ЗВО промарковано кольоровими лініями та табличками шрифтом Брайля. Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/4dru6t3x>) передбачено можливість затвердження індивідуального графіку проходження контрольних заходів, у тому числі у випадку потреби догляду за дитиною або роботи за фахом.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику попередження, профілактики і вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО прописано в Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/5yhmzvea>), Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/5n6nav84>) та визначено порядком реагування на спроби булінгу і насильства (<https://tinyurl.com/yc2jfs2b>). Для недопущення корупції і конфліктних ситуацій створено відділ із питань запобігання та виявлення корупції (<https://tinyurl.com/2ctx3r4f>), встановлено телефонну гарячу лінію та стаціонарну скриньку довіри. Бесіди, проведені зі здобувачами освіти, академічним персоналом не виявили випадків дискримінації або корупції. Огляд МТБ підтвердив наявність у корпусі, де «Скриньки довіри». Здобувачі освіти розповіли, що вони можуть звернутися до наукового керівника, деканів, представників відділу аспірантури та докторантури, якщо виникають труднощі або конфліктні ситуації, і вони допоможуть вирішити їх. Під час спілкування зі здобувачами ЕГ встановила, що студенти повною мірою ознайомлені з порядком дій у конфліктних ситуаціях, що на думку ЕГ є важливою умовою забезпечення якості вищої освіти і захищає усіх учасників освітнього процесу. За період реалізації ОНП конфліктних ситуацій (випадків дискримінації, сексуальних домагань, булінгу, корупції) не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Для провадження освітньої діяльності за ОНП «Філологія» використовується достатня матеріально-технічна база (наукова бібліотека та спеціальні читальні зали при кафедрах; спортивні зали, гуртожиток), що сприяє досягненню цілей освітньо-наукової програми і програмних результатів навчання. 2. Навчальний корпус та гуртожиток доступні для здобувачів з особливими освітніми потребами, обладнані засобами протипожежної безпеки, укриттями. 3. Навчально-виробничі лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи надає психологічну допомогу здобувачам освіти та працівникам. Вищезазначена інформація, а також функціонування на факультетах науково-дослідних центрів та навчально-наукових лабораторій та долучення до їх діяльності здобувачів є позитивними практиками в контексті Критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом освітнє середовище та матеріальні ресурси ПНУ імені Василя Стефаника відповідають вимогам Критерію 7; вирішальними підкритеріями для встановлення рівня відповідності стали підкритерії 7.1-7.6, а саме: належний рівень матеріально-технічної бази, комунікація здобувачів освіти з різними структурними підрозділами університету, створення умов для осіб з особливими освітніми потребами, обізнаність здобувачів про порядок дій у разі виникнення конфліктних ситуацій. Освітня діяльність за сьомим критерієм відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

За результатами аналізу з'ясовано, що процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ПНУ ім. В. Стефаника здійснюється згідно з “Положенням про організацію освітнього процесу...” (<https://cutt.ly/s5nFySj>), “Положенням про освітні програми...” (<https://cutt.ly/S5nFxoH>). “Положення про ОП...” врегульовує вимоги до структури ОП (р. 2), порядок розроблення, затвердження і закриття (р. 3), процедури моніторингу та перегляду (р. 4), а також функції, права та обов'язки гаранта ОП (р. 5). Зокрема, розроблення ОП передбачає формування робочої групи, аналіз актуальності, оцінювання достатності наявних ресурсів. Простежуємо певну неузгодженість між внутрішньою нормативною базою ЗВО та реалізацією ОНП “Філологія”. Відповідно до пп. 3.2.1.1 до складу робочої групи входять “провідні фахівці галузі, здобувачі вищої освіти, випускники” із залученням до її складу потенційних роботодавців. Натомість аналіз ОНП в редакції 2022 р. засвідчує, що до складу робочої групи входять виключно НПП. Залучення представників різних груп стейкхолдерів відбувається, однак шляхом функціонування Ради стейкхолдерів (<https://cutt.ly/n5nLhrF>), яка діє на основі “Положення про раду стейкхолдерів факультету філології” (<https://cutt.ly/F5nLxwy>). Під час зустрічей з ЕГ відповідних представників зацікавлених сторін неодноразово було наголошено на дієвості такого формату співпраці, що підтверджено й протоколами обговорення (<https://cutt.ly/D5nZ4k9>). Однак в нормативних документах ЗВО існування такого дорадчого органу не регламентовано, відсутній чіткий алгоритм прийняття рішень на основі його діяльності. З 2020 р. в ЗВО активно застосовується практика внутрішніх аудитів системи забезпечення якості, врегульована “Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів...” (<https://cutt.ly/D5nVIk5>). Простежуємо застосування цієї практики й стосовно моніторингу освітніх програм рівня PhD (<https://cutt.ly/b5nCXyF>), під час спілкування з ЕГ керівник Центру забезпечення якості ознайомив з особливостями проведення внутрішніх аудитів. Водночас “Положення про освітні програми...” не містить вказівок про використання результатів внутрішнього аудиту. На основі аналізу документів (<https://kul.pnu.edu.ua/akredytatsiia/>) та спілкування з представниками розробників ОНП та керівництва ЗВО простежуємо здійснення процедур перегляду ОНП із залученням представників академічної спільноти, роботодавців та здобувачів. Зокрема, результатом оновлення ОНП у 2020 р. стало збільшення загального обсягу ОНП з 45 кредитів ЄКТС до 60, розширення переліку обов'язкових ОК. 2022 р. відбулося оновлення з урахуванням побажань стейкхолдерів (див. Протоколи обговорень). Отже, на основі здійсненого аналізу можемо стверджувати про існування в ЗВО процедур розроблення та періодичного перегляду ОП, а також вироблення ефективних інструментів моніторингу якості на різних рівнях функціонування ВСЗЯВО. Водночас, вироблені в ПНУ ім. В. Стефаника інструменти потребують гармонізації.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури залучення здобувачів вищої освіти до періодичного перегляду ОНП врегульовано “Положенням про освітні програми...” (<https://cutt.ly/S5nFxoH>), в якому, з одного боку, відповідно до пп. 3.2.1.1 передбачене включення здобувачів вищої освіти до складу робочої групи ОП, з іншого, відповідно до пп. 4.3.2. здобувачі мають залучатися до моніторингу разом із експертами галузі та робочою групою. Водночас, фіксуємо входження здобувачів різних років навчання до Ради стейкхолдерів ОНП “Філологія” (<https://cutt.ly/n5nLhrF>), залучення і врахування

їхніх думок простежуємо і в наданих для ознайомлення протоколах обговорення змін до ОНП (<https://cutt.ly/85mlWKM>). Під час спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти, випускниками та представниками органів студентського самоврядування було засвідчено реальну залученість студентів до процедур забезпечення якості ОНП, її оновлення, внесення змін до освітніх компонентів тощо. Зокрема, під час оновлення ОНП 2022 р. (<https://cutt.ly/o5mz7Jg>) на основі пропозиції здобувачки було додано ВК «Написання грантових і стипендіальних проєктів» (п. 3). Результати обговорень оприлюднені на офіційній сторінці кафедри української літератури (<https://kul.pnu.edu.ua/akredytatsiia/>). Окрім того, залучення здобувачів регламентоване «Положенням про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти» (<https://cutt.ly/b5mxRJ2>) через систему опитувань. Відповідно до пп. 4.6 результати цих опитувань використовують для оцінювання рівня задоволеності якістю освітніх послуг, а також «вироблення шляхів покращень та усунення невідповідностей». Зауважимо, що питальники запропонованих анкет потребують удосконалення, зокрема з огляду на наступне: - вважаємо надмірною кількість запитань в опитувальнику, яка для здобувачів рівня PhD складає близько 60; - окремі запитання сформульовані недостатньо чітко, що ставить під сумнів релевантність відповідей (напр., 2.3. Компоненти моєї ОП передбачають добре структуровані і доречні можливості для мого стажування; 7.5. Мій університет має та використовує ключові показники ефективності своєї роботи); - оприлюднені результати анкетування (<https://cutt.ly/O5mbc1d>) потребують окремого розшифрування (зауважимо, що під час зустрічі з ЕГ представник ННЦ дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності повідомив ЕГ, що удосконалення форми узагальнення результатів опитувань наразі здійснюється відділом за запитом керівництва ЗВО). Отже, здійснений ЕГ аналіз та комунікація зі здобувачами та академічним персоналом засвідчує, що в ЗВО на практиці відбувається залучення здобувачів до процедур перегляду ОП, зокрема через органи студентського самоврядування, обговорення ОНП та анкетування. Під час спілкування з ЕГ здобувачі підтвердили розуміння своєї ролі та прав в контексті процедур забезпечення якості. Водночас, нормативні передумови такого залучення потребують конкретизації та більш чіткого нормативного врегулювання (див. підкритерій 8.1).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Процедури залучення роботодавців та представників академічної спільноти до періодичного перегляду ОНП врегульовано «Положенням про освітні програми...» (<https://cutt.ly/S5nFxoH>). Залучення представників роботодавців відбувається і через функціонування Ради стейкхолдерів (<https://cutt.ly/n5nLhrF>), яка діє на основі «Положення про раду стейкхолдерів факультету філології» (<https://cutt.ly/F5nLxwy>). Представників академічної спільноти запрошували здійснити експертне оцінювання змісту ОНП (ЕГ було надано для ознайомлення рецензії на чинну редакцію ОНП). «Положенням про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти» (<https://cutt.ly/b5mxRJ2>) також передбачене проведення опитування потенційних роботодавців (див. додаток 10). Під час спілкування з гарантом ОНП та зовнішніми стейкхолдерами експертна група переконалася у тому, що роботодавці безпосередньо залучають до перегляду ОНП. На сторінці кафедри української літератури оприлюднено протоколи засідань із залученням до обговорення роботодавців (<https://kul.pnu.edu.ua/akredytatsiia/>). Розробникам ОНП вдалося сформувати експертне коло осіб, зацікавлених у підготовці фахівців з філології. ЕГ мала змогу зустрітися з представниками: Університету імені Марії Кюрі-Склодовської (Польща); Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Івано-Франківського національного медичного університету; Львівського національного університету імені Івана Франка; Інституту Івана Франка НАН України; Київського національного університету імені Тараса Шевченка, директором Міжнародної школи україністики НАН України; Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, дійсним членом Наукового товариства ім. Шевченка; Волинського національного університету імені Лесі Українки; Управління Державної служби якості освіти в Івано-Франківській області. Під час зустрічі було підтверджено, що розробникам ОНП вдалося сформувати коло партнерів з академічного середовища, зацікавлених у реалізації спільних наукових проєктів, взаємної підтримки реалізації освітньо-наукових програм та філологічних студій, що створює відповідні передумови для формування Ради стейкхолдерів на базі факультету філології.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ПНУ ім. В. Стефаника практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників відбувається переважно через особистісне спілкування на рівні структурних підрозділів (факультетів та кафедр). Простежуємо залучення випускників і до процедур моніторингу якості та вдосконалення ОНП. Зокрема, побажання випускників були враховані під час громадського обговорення проєкту ОНП (<https://cutt.ly/U5mNIqR>), «Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти» (<https://cutt.ly/b5mxRJ2>) також передбачає проведення опитування випускників освітніх програм третього рівня вищої освіти (див. додаток 7). Свою залученість до згаданих процедур підтвердили й випускники ОНП, запрошені на зустріч з ЕГ. В ЗВО функціонує Асоціація випускників (<https://alumni.pnu.edu.ua/>), метою якої є об'єднання випускників, зацікавлених у підтримці освітніх програм, організація зустрічей успішних випускників зі студентами (<https://cutt.ly/g5mGNp3>). Сторінка ОНП містить розділ з історіями успіху окремих випускників (<https://kul.pnu.edu.ua/vypuskniky/>). Отже, простежуємо налагодження взаємодії з випускниками, яка має потенціал для подальшого поглиблення.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Інструментами виявлення недоліків освітніх програм та освітньої діяльності ЗВО передусім є практика внутрішніх аудитів системи забезпечення якості, врегульована “Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів...” (<https://cutt.ly/D5nVIk5>). Відповідно до пп. 6.1 внутрішній аудит може бути плановим і позаплановим. Позаплановий аудит переважно відбувається в межах процедур підготовки до ліцензування освітньої діяльності та акредитації освітніх програм, але також і за наявності інформації про суттєві недоліки освітньої діяльності або ж претензій від зовнішніх стейкхолдерів. Простежуємо застосування цієї практики й стосовно моніторингу освітніх програм рівня PhD (<https://cutt.ly/b5nCXUF>), під час спілкування з ЕГ керівник Центру забезпечення якості ознайомив з особливостями проведення внутрішніх аудитів. На основі спілкування з’ясовано, що для виконання функцій аудиторів переважно запрошують НПП університету, які є гарантами освітніх програм та мають досвід успішних акредитацій, є експертами Національного агентства з акредитації освітніх програм тощо. Під час спілкування з розробниками було з’ясовано, що оновлення ОНП “Філологія” відбувалося переважно на основі вивчення інтересів та потреб зацікавлених сторін. Процедуру планового внутрішнього аудиту ОНП проходила з 19 до 27 грудня 2022 р. (див. витяг з протоколу №6 засідання кафедри української літератури, <https://kul.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/46/2023/03/protokoly.pdf>). На основі висловлених аудитором рекомендацій було прийнято рішення: - оновити програму вступних випробувань на ОНП та списки літератури до неї; - створити робочі групи з активізації міжнародної співпраці та сприяння участі здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності. Отже, в ЗВО створено інструменти внутрішнього моніторингу якості освітніх програм, що уможлиблює вчасне виявлення недоліків та потреб удосконалення освітніх програм і, відповідно, оперативне внесення змін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП “Філологія” за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти є первинною. Водночас спілкування з гарантом, академічним персоналом, а також керівником Центру забезпечення якості дозволило підтвердити факт того, що робочою групою ОНП уважно вивчено та відслідковується досвід акредитації освітніх програм в інших рівнях вищої освіти, що проходили на факультетах філології та іноземних мов у 2019-2020 рр. ЗВО демонструє відслідковування зауважень за результатами акредитацій освітніх програм та прийняття відповідних рішень. Зокрема, за результатами акредитацій у 2019-2020 рр. Вченою радою було ухвалено рішення про особливу увагу до дотримання вимог законодавства до структури та змісту освітніх програм, обов’язкового дотримання вимог щодо забезпечення можливостей вибору освітніх компонентів здобувачами тощо (<https://cutt.ly/T5mMvLw>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Забезпечення якості вищої освіти визначено однією зі стратегічних цілей у “Стратегії розвитку ПНУ ім. В. Стефаника на 2020-2027 рр.” (<https://cutt.ly/u5moiNd>) - становлення інноваційної корпоративної культури якості, розвитку й співпраці працівників, студентів і випускників університету на основі соціальної відповідальності (р. 6) - конкретизованою у визначеному Стратегічному напрямі 1. “Удосконалення навчального процесу задля формування необхідних компетенцій у студента, які забезпечать високий рівень його конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці”. За результатами зустрічей з керівництвом ПНУ ім. В. Стефаника та співробітниками структурних підрозділів встановлено розуміння потреб і перспектив розбудови внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти в ЗВО. Зокрема, відповідно до Наказу №496 від 17 вересня 2020 р. «Процедури і заходи внутрішньої системи якості» (<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2020/10/%D0%BD%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%B7-496.pdf>) визначено розподіл між структурними підрозділами та дорадчими органами функційних обов’язків щодо здійснення процедур і заходів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. З метою здійснення систематичного моніторингу якості освітньої діяльності ЗВО запроваджено такі ініціативи, як інститут аудиторів, інститут гарантів освітніх програм тощо. На рівні розроблення та реалізації освітніх програм успішною практикою стало створення Ради стейкхолдерів як інструменту розбудови спільноти зацікавлених в успішній реалізації ОП сторін. Отже, в ЗВО формується культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП. Водночас зауважимо, що попри продемонстроване реальне функціонування органів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти окремі аспекти функціонування системи потребують удосконалення: - система нормативних документів ЗВО з питань забезпечення якості освіти потребує гармонізації та чіткого розподілу функцій і повноважень структурних підрозділів на різних рівнях реалізації процедур забезпечення якості вищої освіти; - система запропонованих опитувальників в контексті оптимізації кількості запропонованих питань, опрацювання й систематизації результатів опитувань, а також прийняття управлінських рішень на основі отриманих результатів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

На рівні розроблення та реалізації освітніх програм успішною практикою стало створення Ради стейкхолдерів як інструменту розбудови спільноти зацікавлених в успішній реалізації ОП сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Простежуємо певну неузгодженість внутрішньої нормативної бази в контексті функціонування таких органів забезпечення якості освітніх програм, як робоча група, рада стейкхолдерів, Рада з якості, інститут аудиторів якості освіти. Рекомендуємо Раді з якості ПНУ ім. В. Стефаника впродовж 2023/2024 н.р.: - здійснити гармонізацію внутрішніх нормативних документів, зокрема “Положення про організацію освітнього процесу...” (<https://cutt.ly/s5nFySj>), “Положення про освітні програми...” (<https://cutt.ly/S5nFxoH>), “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти...” (<https://cutt.ly/p5n1JSa>), “Положення про Раду з якості...” (<https://cutt.ly/d5n16KF>), “Положення про проведення внутрішніх аудитів...” (<https://cutt.ly/C5nou2V>) з метою узгодження діяльності згаданих вище органів, зони їхньої відповідальності та передумов прийняття управлінських рішень; - унормувати на загальноуніверситетському рівні діяльність рад стейкхолдерів з метою визначення ролі залучених стейкхолдерів під час обговорення та оновлення освітніх програм, а також поширення позитивної практики такого залучення, імплементованої факультетом філології в межах реалізації ОНП “Філологія”. 2. ЗВО демонструє системний підхід до організації опитувань різних груп стейкхолдерів. Водночас питальники запропонованих анкет потребують удосконалення, зокрема з огляду на надмірну кількість запитань в опитувальниках та недостатню чіткість формулювань окремих запитань. Рекомендуємо Раді з якості ПНУ ім. В. Стефаника впродовж 2023/2024 н.р. організувати удосконалення системи опитувальників різних груп стейкхолдерів у контексті оптимізації кількості запропонованих питань, опрацювання й систематизації результатів опитувань, а також прийняття управлінських рішень на основі отриманих результатів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ПНУ ім. В. Стефаника послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми (підкритерій 8.1). Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери (опитування, участь в роботі Ради стейкхолдерів) (підкритерій 8.2). На факультетах філології та іноземних мов встановлено тісний зв'язок із роботодавцями та представниками академічної спільноти (створено Раду стейкхолдерів), вони залучаються до розробки, перегляду ОНП, зацікавлені у випускниках і готові долучитись до проведення гостьових лекцій (підкритерій 8.3), налагоджено шляхи взаємодії з випускниками (підкритерій 8.4). Зауваження та пропозиції, отримані в межах здійснення процедур внутрішнього (підкритерій 8.5) та зовнішнього забезпечення якості (підкритерій 8.6) беруться до уваги, аналізуються і отримують оперативну реакцію. Загалом у ПНУ ім. В. Стефаника проводиться робота із формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти і на період до 2027 р. це питання є пріоритетним для Університету (підкритерій 8.7). Висловлене зауваження передусім стосується гармонізації роботи дієздатних органів та інструментів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, відтак вважаємо його несуттєвим. ОНП Філологія третього рівня вищої освіти та освітня діяльність за нею відповідає вимогам Критерію 8. Рівень відповідності за Критерієм 8 визначаємо як В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в ПНУ імені Василя Стефаника є чіткими, зрозумілими і регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства. Нормативні документи розміщені на сайті ЗВО у вільному доступі, а саме: - Статут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/2p8zn8ak>); - Стратегією розвитку Університету на 2020–2027 рр. (<https://tinyurl.com/4ab5wjpn>); - Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/mn8menup>); - Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/4dpu6t3x>); - Положення про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/ms6xn4bj>); -

Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/5zfznmvm>). Решта документів, якими регулюються права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, своєчасно оприлюднюються на сайті Університету: <https://pnu.edu.ua/dokumenty/>; <https://tinyurl.com/ykypdvsv>; <https://tinyurl.com/5n7ek3pk>; <https://tinyurl.com/575c758e>. Під час зустрічей учасники освітнього процесу підтвердили ЕГ, що знають правила й процедури, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, мають змогу легко ознайомитися з нормативною базою ЗВО. Під час зустрічей ЕГ з учасниками освітнього процесу в межах акредитаційного візиту не було виявлено скарг щодо порушення їхніх прав.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

На сторінці навчально-методичного відділу (<https://tinyurl.com/mwezuy4tp>) розміщено проект ОНП «Філологія» 2022 року. Залишити зауваження чи пропозиції можна було або заповнивши гугл-форму, або написавши на корпоративну електронну адресу гаранта.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Освітньо-наукова програма «Філологія» розміщена на сторінці навчально-методичного відділу (<https://tinyurl.com/6v9fp7fs>), а також на сторінці кафедри української літератури (<https://kul.pnu.edu.ua/akredytatsiia/>). У структурі самої ОНП розкривається її мета, основний фокус, особливості, загальні та фахові компетентності, програмні результати навчання, перелік освітніх компонент тощо. На сайті кафедри розміщено силабуси ОК (<https://kul.pnu.edu.ua/sylabusy/>). Для доступу до електронних курсів дисциплін, навчально-методичних матеріалів здобувачі вищої освіти використовують дистанційну систему ПНУ (<https://d-learn.pro/>). На сторінках кафедр є інформація про професорсько-викладацький склад, проте подекуди інформація про публікаційну активність НПП є неоновленою. Разом з тим ЕГ констатує, що інформація, що стосується ОНП «Філологія», подана в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Інформація щодо цілей, змісту, форм навчання за ОНП «Філологія» є публічною, міститься у відкритому доступі на офіційних ресурсах ЗВО і є достатньою для інформування стейкхолдерів. Університетом визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Нормативна база оприлюднена у відкритому доступі на сайті Університету, що відповідає вимогам Критерію 9, зразкових практик не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сторінках кафедр є інформація про професорсько-викладацький склад, проте подекуди інформація про публікаційну активність є неоновленою. Рекомендуємо НПП впродовж 1-2 місяців підготувати і подати оновлену інформацію відповідальним в ЗВО особам для подальшого її розміщення на сторінках кафедр.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОНП, підкритерії 9.1, 9.2 та 9.3 повністю відповідають вимогам дев'ятого

критерію. Вся інформація для учасників освітнього процесу є у вільному доступі на сайті Університету. Некритичне зауваження щодо підкритерію 9.3 щодо необхідності оновлення інформації про НПП може бути усунуто ЗВО в робочому порядку в найкоротші терміни. Беручи до уваги позитивні сторони, ЕГ вважає, що Критерій 9 має відповідність рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП (у редакції 2022 р.) відповідає вимогам, визначеним у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.). Простежуємо включення до нормативної частини ОНП усіх чотирьох складових підготовки доктора філософії: здобуття глибоких знань із спеціальності забезпечено ОК-6, ОК-7, ОК-8 обсягом 9 кредитів ЄКТС; оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду забезпечено ОК-3 обсягом 3 кредити ЄКТС; набуття універсальних навичок дослідника забезпечено ОК-2, ОК-10 та ОК-5 в обсязі 12 кредитів ЄКТС; здобуття мовних компетентностей забезпечено ОК-1 та ОК-9 в обсязі 12 кредитів ЄКТС. Загальні обсяги відповідних ОК в ОНП відповідають рекомендованим у Порядку (у редакції 2016 р.). ОНП передбачає підготовку здобувача до науково-педагогічної діяльності в ЗВО, зокрема, шляхом опанування ОК-4 "Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика" та практичної підготовки (ОК-4 "Педагогічна практика") загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС (12% обов'язкових ОК). Відзначимо, що ОК-4 розроблено та реалізовано з урахуванням досвіду Центру інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua/>). Підготовка здобувачів до майбутньої наукової діяльності відбувається передусім через значну увагу ОНП до вироблення здатності обирати адекватну до предмету методологію філологічного дослідження (ОК-10 "Методологія філологічних досліджень"), а також здійснювати супровід науково-дослідницьких проєктів (ОК-5 "Управління науково-дослідницькими проєктами"). Вважаємо, що визначений підхід максимально сприяє підготовці здобувачів до автономної наукової діяльності. Підготовці здобувачів до входження до міжнародного академічного середовища сприяє й рішення розробників забезпечити викладання ОК-9 "Академічне письмо філологічних студій" англійською мовою. Максимальне врахування наукових інтересів здобувачів вищої освіти відбувається через широкий спектр запропонованих вибіркових дисциплін. Під час зустрічей було з'ясовано, що обирати вибіркові ОК здобувачі можуть відповідно до тематики і потреб власних наукових досліджень. Зауважимо, що у зв'язку із обмеженим контингентом на ОНП фактично вдається забезпечити індивідуальний підхід до вибору здобувачами дисциплін. Окрім того, перелік вибіркових ОК періодично розширюється відповідно до ідентифікованих за результатами моніторингу потреб здобувачів вищої освіти та організацій-партнерів України та закордону. Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОНП науковим інтересам здобувачів вищої освіти, а також спроможність ОНП забезпечити повноцінну підготовку аспірантів до майбутньої наукової та викладацької діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Релевантність тем наукових досліджень здобувачів і наукових керівників визначається на етапі затвердження тем на засіданні відповідної кафедри, а згодом на засіданні вченої ради університету. Інформацію про напрями досліджень потенційних керівників можна отримати на веб-сторінках кафедр. Погодження тем дисертацій здобувачів відбувається за участі здобувача, наукового керівника, гаранта на засіданні відповідної кафедри. Аналіз публікацій наук. керівників (<http://surl.li/gnksz>) та здобувачів (див. дод. док. «Список наук. публ. здобувачів...») показав загалом відповідність тем дисертаційних досліджень аспірантів напрямам досліджень наук. керівників, а також наук. шкіл ПНУ ім. В. Стефаніка (<https://cutt.ly/a545TCE>), зокрема: НШ "Західноукраїнський літ. процес к.ХІХ – п.ХХ ст." - О. Жураківська "Поетична творчість Б.Кравціва..." (н.к. С.Хороб - публ. з іст. укр. л-ри); НШ "Прикарпатський осередок практичної компаративістики" - Л.Фенюк "Сюжетно-образна парадигма подорожі Одиссея в сучасній укр. та фр. прозі", Я.Бундзяк "Інтерпретація образу Анни Ярославни в сучасній укр. та фр. л-рі" (н.к. Н. Яцків); Н.Бойчук "Новелістика А.Любченка і Ш.Цвай га...", І.Лісовська "Трагікомічний дискурс у прозі М.Хвильового та О.Гакслі" (н.к. І.Девдюк); М. Пиндус "Міфологічна складова у структурі циклу А.Сапковського «Відьмак» і романі Дж.Р.Р. Толкіна «Володар пернів»" (н.к. І.Козлик); НШ "Прикарпатська дериватологічна школа" - О.Костриба (Гушпіт) "Віднумеративні словотвірні гнізда..." (н.к. В.Грещук); НШ "Семантика і структура тексту" - В.Гавриленко-Русак "Текстові ф-ї ключ. слів у сучасному укр. худ. дискурсі" (н.к. В.Кононенко), Дослідження емблематики в когнітивному, психоаналіт. аспектах (н.к. О.Солецький) здійснюють розвідки М.Мадій «Психоаналіт. та когніт. моделювання худ. концептів у творчості С. Процюка»; Г.Васильків «Поетика тілесного іконотропізму в сучасному фемін. дискурсі»; Б.Голод «Міжтекстові парадигми комічного у текстах укр. постмодерністів». Дослідження з переклад-ва здійснюють М.Солюк «Категорія означеності/неозначеності в сучасних укр.-нім. худ. перекладах» (н.к. М.Ткачівська - публ. на тему нім. худ. перекладів укр. л-ри); О.Мазур «Відтворення когезійних засобів у перекладі постмодерн. творів англ.м.», О.Васенко "Семант. домен WAR/ВІИ НА у вимірі корпусної стилістики" (н.к. Я.Бистров). Водночас, подекуди простежуємо відсутність чіткої кореляції тем здобувачів із напрямками досліджень наукових керівників (напр., І.Лійчук "Дидакт. засади вивчення кит. філол. у ВНЗ засобами худ. л-ри"; Д.Кулага "Вербалізація категорії часопростору у функції предиката в англ., кит. і укр. мовах" - н.к. В.Кононенко). Співавторство аспірантів та їхніх наукових керівників спостерігається лише в 1 здобувача. При цьому в здобувачки Н.Бойчук не збігається тематика досліджень з її наявними публікаціями.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ встановлено, що ПНУ імені Василя Стефаника забезпечує повноцінну можливість аспірантам для проведення наукових досліджень та апробації їх результатів. Під час зустрічі з керівником та менеджментом, огляду МТБ, зустрічі з аспірантами, з науковими керівниками, адміністративним персоналом та керівниками допоміжних підрозділів наведено численні факти та продемонстровано можливості Університету забезпечення наукових досліджень у межах ОНП «Філологія». За результатами зустрічей; аналізу сайту ПНУ імені Василя Стефаника (<https://pnu.edu.ua/>) ЕГ підтверджує повноцінність належного організаційного та матеріального забезпечення Університетом у межах ОНП для проведення й апробації результатів наукових досліджень аспірантів. Такий висновок ЕГ базовано також на проведеному аналізі кількісних і якісних показників публікацій, апробації результатів наукових досліджень аспірантами (для аналізу ЕГ використала надані гарантом додаткові документи, а саме Список наукових публікацій здобувачів та індивідуальні плани роботи аспірантів), їхньої участі у різноманітних проєктах (<https://kul.pnu.edu.ua/zdobuvachi/>). Аналіз вказаної вище інформації уможливило висновок про наявність значної кількості публікацій аспірантів у фахових виданнях категорії Б, навчально-методичних та ін. публікацій, участі в науково-практичних заходах різних рівнів, набуття компетентностей у неформальній освіті тощо. Як сильну сторону ОНП ЕГ відзначає значне регіональне представлення апробації результатів наукових досліджень (В. Стефаник, І. Франко, А. Шептицький у контексті культурно-історичних процесів к. XIX-п. XX ст.” (<https://tinyurl.com/bddav3rr>), Міжнародний науковий конгрес «Василь Стефаник і світова культура» (<https://tinyurl.com/yhpf2knp>)). Як позитивну практику ЕГ відзначає щорічні періодичні презентації та групові обговорення проміжних результатів досліджень аспірантів під час університетських конференцій: “Семантика мови і тексту” (<https://tinyurl.com/2p97xttn>), “Султанівські читання”, Всеукраїнська наукова конференція для молодих науковців «Сучасні дослідження з лінгвістики, літературознавства і міжкультурної комунікації» (ELLIC). Аспіранти мають можливість публікувати результати досліджень у фаховому журналі Категорії Б «Прикарпатський вісник НТШ. Слово» (<https://pvnstsh.nung.edu.ua/index.php/word>). Участь у наукових заходах кафедр та університету для здобувачів є безкоштовною. На основі проведеного аналізу ЕГ відзначає високий рівень забезпечення можливості для проведення та апробації результатів наукових досліджень аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

З метою формування дослідницьких компетентностей та інтегрування до міжнародної спільноти здобувачі беруть участь у міжнародних наукових конференціях та фахових виданнях, індексованих у наукометричних базах, що, власне, підтверджує наданий ЕГ список публікацій аспірантів (див. дод. док. “Список наукових публікацій здобувачів, які навчаються на ОНП”). Здобувачі задіяні в науково-освітніх заходах, зокрема: навчання за програмою «Introduction to Computational Linguistics», організованою Українським Католицьким Університетом і Friedrich-Schiller-Universität Jena; навчання на курсі «Новітні методики навчання французької мови» в Академії Версаль при Міністерстві національної освіти і молодіжної політики Франції і при Міністерстві вищої освіти та інноваційних досліджень Франції; навчання на курсах «Міжнародна стипендія для вчителів китайської мови»; участь у семінарах Центру інтермедіальних і мультимодальних студій Університету Ліннея (Швеція). Відділ міжнародних зв'язків надає у відкритому доступі інформацію про угоди із закордонними партнерами (<https://cutt.ly/2O11gHE>), інформацію про міжнародні програми, стипендії. Відділ управління проєктами регулярно запрошує здобувачів до участі у програмах академічного обміну та закордонного стажування (<https://projects.pnu.edu.ua/en/слайдер>). Отже, ЕГ встановила, що здобувачі долучаються до міжнародної академічної спільноти шляхом виступів на міжнародних конференціях, проходження навчання за різними програмами.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники є активними дослідниками за тематикою, у якій працюють їх аспіранти (<http://surl.li/gnksz>). Вони ведуть активну наукову діяльність та мають високу публікаційну активність: вони є головними редакторами (Я. Бистров, В. Грещук, І. Козлик, І. Девдюк) та членами редколегій наукових журналів, членами спеціалізованої ради (Я. Бистров, І. Козлик, І. Девдюк, В. Кононенко), членами науково-методичної комісії МОН України (Я. Бистров, О. Солецький), члени національної Спільноти письменників України (М. Ткачівська), мають літературні премії та відзнаки (М. Ткачівська), проходять наукове стажування за кордоном (Я. Бистров, М. Ткачівська, І. Девдюк), беруть участь у всеукраїнських (І. Козлик) та міжнародних проєктах (Я. Бистров, О. Солецький). Вони беруть активну участь у дослідницьких проєктах, зокрема: проєкт видання творів Василя Стефаника, 2020; «Семантичний синтаксис української мови: транслінгвістичний аспект» (<https://griml.com/PqMVp>); у рамках проєкту «Львівська медієвістика» - видання «У пошуках єдиної основи. Метафізичний спектр українського письменства XI-XVIII ст.»; регіональна цільова програма «Відзначення в області 150-річчя від дня народження Василя Стефаника у 2021 році»; «Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової і міжгалузевої взаємодії (2020)»

(м. Брно, Чеська Республіка); «Розвиток потенціалу підготовки вчителів іноземної мови на шляху України до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції (MultiEd)»; проєкт з видання словника «Туцьульська діалектна лексика та фраземіка в українській художній мові» (див. дод. док. «Документи, що засвідчують участь наукових керівників у дослідницьких проєктах...»). Наукові керівники читають також лекції у закордонних ЗВО (Університет імені Палацького (м. Оломоуц, Чеська Республіка); Університет імені Масарика (м.Брно, Чеська Республіка)) (див. дод. док. «Документи, що засвідчують участь наукових керівників у дослідницьких проєктах...»). Отже, можемо констатувати, що наукові керівники активно задіяні в дослідницьких проєктах, результати яких опубліковані у фахових виданнях та впроваджуються в навчальний процес.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

У разі порушення академічної доброчесності в ПНУ передбачено притягнення особи до академічної відповідальності. Зокрема у розділі 3 Кодексу честі прописано шляхи притягнення до академічної відповідальності НПП (відмова у присудженні або позбавлення наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади) та здобувачів освіти (повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання) за порушення академічної доброчесності. Процедуру для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, визначено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/ms6xn4bj>) та Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://tinyurl.com/32j93zkb>). За результатами зустрічей з фокус-групами та аналізу сайту встановлено, що в ПНУ імені Василя Стефаника створено систему забезпечення дотримання академічної доброчесності, яка охоплює: діяльність Комісії з питань етики та академічної доброчесності; надання консультативної допомоги з питань академічної доброчесності; належне технічне забезпечення перевірки наукових праць на унікальність (Unicheck та Plagiat.pl); безкоштовне надання таких послуг аспірантам та НПП; інформування про механізм перевірки робіт на плагіат; діяльність Школи академічної доброчесності та проведення інших просвітницьких заходів із метою уникнення проявів академічної недоброчесності та ін. На думку ЕГ, позитивно є практика включення питань академічної доброчесності до змісту нормативних ОК «Управління науково-дослідницькими проєктами» та «Організація наукової діяльності». За результатами зустрічі зі здобувачами ЕГ встановлено, що наукові керівники постійно інформують аспірантів про цінності культури академічної доброчесності та неухильність дотримання її принципів; здобувачі поінформовані про безкоштовність та порядок здійснення перевірки наукових робіт. За інформацією, отриманою ЕГ під час зустрічей, на ОНП випадків наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. Зміст ОНП засвідчує значну увагу та системний підхід до підготовки здобувачів до автономної наукової діяльності. Зокрема, вироблення здатності обирати адекватну до предмету методологію філологічного дослідження (ОК-10 «Методологія філологічних досліджень») підсилено ознайомленням з особливостями організаційного супроводу науково-дослідницьких проєктів (ОК-5 «Управління науково-дослідницькими проєктами»). 2. Наукові керівники та розробники ОНП активно задіяні в дослідницьких проєктах, результати яких опубліковані у фахових виданнях та впроваджуються в освітній процес (напр., ОК-7 «Лінгвістична семантика: проблеми та перспективи» враховує напрацювання наукової школи семантичного синтаксису, результатами діяльності якої був проєкт-переможець конкурсу наукових проєктів молодих учених МОН «Семантичний синтаксис української мови: транслінгвістичний аспект»). 3. Як сильну сторону ОНП ЕГ відзначає значне регіональне представлення апробації результатів наукових досліджень (В.Стефанік, І.Франко, А.Шептицький у контексті культурно-історичних процесів к.ХІХ-п.ХХ ст.", Міжнародний науковий конгрес «Василь Стефанік і світова культура»). Як позитивну практику ЕГ відзначає щорічні періодичні презентації та групові обговорення проміжних результатів досліджень аспірантів під час університетських конференцій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Простежуємо потенціал для активізації залучення здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної спільноти шляхом участі в міжнародних проєктах, програмах академічної мобільності тощо, що забезпечить розширення наукового світогляду та апробації наукового дослідження. Рекомендуємо відділу аспірантури та докторантури

протягом I семестру 2023/2024 н.р. організувати інформаційну кампанію для здобувачів третього рівня вищої освіти щодо можливостей участі у програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

За результатами здійсненого аналізу ОНП “Філологія” можемо стверджувати, що її зміст відповідає науковим інтересам аспірантів та забезпечує їхню підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО (підкритерій 10.1). Наукова діяльність аспірантів загалом відповідає напрямкові досліджень їхніх наукових керівників (підкритерій 10.2), які є досвідченими й активними науковцями (підкритерій 10.5). ПНУ ім. В. Стефаника організаційно та матеріально забезпечує здобувачам за ОНП можливості для проведення і апробації наукових досліджень (підкритерій 10.3) та створює умови для їхнього долучення до міжнародної академічної спільноти (підкритерій 10.4). Окрім того, ЗВО реалізує системну та послідовну політику щодо дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу (підкритерій 10.6). Враховуючи загальну відповідність підкритеріям Критерію 10, ЕГ дійшла висновку, що ОНП “Філологія” та освітня діяльність ПНУ ім. В. Стефаника за цією програмою відповідають вимогам Критерію 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Книш Олена Вікторівна

Члени експертної групи

Мойсюк Валентина Анатоліївна

Москальчук Ганна Олексіївна